

ZBIERKA ZÁKONOV SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Ročník 1960

Vyhlásené: 04.10.1960 Časová verzia predpisu účinná od: 01.01.1961 do: 30.06.1961

Obsah tohto dokumentu má informatívny charakter.

141

VYHLÁŠKA

Ministerstva vnútra

z 3. septembra 1960,

ktorou sa vydávajú pravidlá cestnej premávky

Ministerstvo vnútra ustanovuje v dohode so zúčastnenými ústrednými úradmi podľa § 16 ods. 1 písm. a) vládneho nariadenia č. 54/1953 Zb. o premávke na cestách v znení zákonného opatrenia Predsedníctva Národného zhromaždenia č. 13/1956 Zb.:

Časť I

POUŽÍVANIE CESTY

Oddiel 1

Všeobecné ustanovenia

§ 1

Základné ustanovenie

(1) Cestná premávka vyžaduje bezpodmienečnú a dobrovoľnú disciplínu všetkých jej účastníkov. Každý musí dbať na to, aby neohrozoval bezpečnosť a plynulosť cestnej premávky, najmä život a zdravie osôb a majetok a nepoškodzoval cestu.

(2) Cestnou premávkou sa rozumie premávka na cestách a na ostatných miestach slúžiacich verejnej premávke alebo len niektorému druhu verejnej premávky (napr. poľné a lesné cesty, osobitné dráhové telesá električiek alebo trolejbusov, autobusové nádražia, nádražné priestory a továrenské dvory prístupné vozidlám a pod.).

(3) Každý je povinný v cestnej premávke dodržiavať pravidlá cestnej premávky určené v tejto vyhláške a uposlúchnuť dopravné značky a dopravné zariadenia (včítane svetelných znamení) a pokyny dopravných orgánov.

§ 2

Všeobecné používanie cesty

(1) V medziach predpisov o cestnej premávke smie každý používať miesta slúžiace tejto premávke obvyklým spôsobom na účely, na ktoré sú určené. Účastník cestnej premávky sa musí prispôsobiť najmä stavu a povahe cesty.

(2) Osoba, ktorá pre svoj vek alebo pre telesnú alebo duševnú chybu by mohla ohroziť bezpečnosť alebo plynulosť cestnej premávky alebo bezpečnosť vlastnú, smie používať cestu, len ak je vhodne postarané o to, aby k ohrozeniu nedošlo, napr. ak je taká osoba sprevádzaná sprievodcom alebo ak používa nevidomá osoba bielu palicu podľa povolenia Sväzu čs. invalidov.

Oddiel 2

O jazde vozidlami

§ 3

Kto smie viesť vozidlo

(1) V cestnej premávke smie vozidlo (súpravu vozidiel) viesť len osoba telesne a duševne schopná a odborne spôsobilá na vedenie vozidla, ktorá je oboznámená s predpismi o cestnej premávke (ďalej len „vodič“) a má u seba doklady predpísané pre vedenie a prevádzku vozidla.

(2) Ak nemôže vozidlo (súpravu vozidiel) bezpečne ovládať jeden vodič, treba pribrať potrebný počet ďalších vodičov alebo osôb (napr. pri preprave dlhého nákladu, pri použití prívesu bez priebežnej brzdy a pod.).

(3) Vodič smie odovzdať vedenie vozidla len osobe, ktorá spĺňa podmienky uvedené v odseku 1.

(4) Vodič je povinný odovzdať vedenie vozidla osobe určenej dopravným orgánom, ak mu ďalšie vedenie vozidla tento orgán zakázal.

§ 4

Základné povinnosti vodiča

(1) Vodič nesmie na jazdu použiť vozidlo, ktoré by mohlo ohroziť bezpečnosť alebo plynulosť cestnej premávky. Vodič je zodpovedný za riadny stav vozidla. Pred jazdou musí preto starostlivo prezrieť vozidlo, vybavenie a výstroj vozidla i spôsob uloženia nákladu, či zodpovedajú predpisom.

(2) Vodičovi je zakázané používať alkoholické nápoje*) pred jazdou a počas jazdy. Vodič nesmie viesť vozidlo, ak je jeho schopnosť na vedenie znížená, a to najmä po požití alkoholického nápoja, únavou, nevoľnosťou, úrazom, chorobou a pod. V prípade odôvodneného podozrenia z požitia alkoholického nápoja je vodič povinný na výzvu dopravného orgánu podrobiť sa skúške za účelom zistenia požitia alkoholu.

(3) Za jazdy musí vodič zaujať také miesto, aby mohol vozidlo bezpečne ovládať, aby mal náležitý rozhľad, neprekážal ostatným účastníkom cestnej premávky a nebol sám ohrozený. Najmä musí dbať na to, aby vozidlo stále ovládal a musí včas urobiť všetky opatrenia, aby neohrozoval bezpečnosť a plynulosť cestnej premávky.

(4) Ak zistí vodič na vozidle alebo náklade závalu, ktorá môže ohroziť bezpečnosť ďalšej jazdy alebo viesť k znečisteniu alebo poškodeniu cesty, smie v jazde pokračovať, ak nemôže závalu odstrániť na mieste, primeranou rýchlosťou len do toho miesta, kde možno závalu odstrániť. Bez meškania však musí urobiť také opatrenia, aby nebola ohrozená bezpečnosť a plynulosť cestnej premávky.

(5) Vodič musí dbať na to, aby cestná premávka bola nielen bezpečná, ale aj plynulá. Najmä nesmie prekážať v jazde rýchlejšie idúcim vozidlám a musí preto sledovať premávku aj za vozidlom.

(6) V uzavretej obci musí vodič ísť čo najtichšie a tak, aby chodci neboli znečisťovaní rozstrekovanými kalužami alebo blatom.

(7) Vodič motocykla nesmie za jazdy fajčiť; za jazdy musí používať ochranný štít, okuliare alebo podobné pomôcky. Odo dňa, ktorý určí minister vnútra, je vodič motocykla povinný používať za jazdy ochrannú prilbu. Nesmie sa však používať prilba bielej farby, ktorá je vyhradená pre orgány Verejnej bezpečnosti, a prilba farby kaki, ktorá je vyhradená pre ozbrojené sily.

§ 5**Povinnosti držiteľa vozidla**

(1) Držiteľ vozidla je povinný udržiavať vozidlo v riadnom stave a nesmie prikázať ani dovoliť, aby sa vozidlo použilo na jazdu, ak nezodpovedá vozidlo alebo vybavenie a výstroj vozidla alebo spôsob uloženia nákladu platným predpisom.

(2) Držiteľ motorového vozidla je povinný na vyzvanie dopravného inšpektorátu dostaviť sa s vozidlom na technickú prehliadku.

(3) Držiteľ nesmie zveriť vedenie vozidla osobe, ktorá nespĺňa podmienky uvedené v § 3 ods. 1. Zodpovedá aj za to, že vozidlo (súprava vozidiel) má potrebný počet vodičov alebo osôb predpísaný podľa § 3 ods. 2.

(4) Za splnenie povinností uvedených v odsekoch 1 až 3 zodpovedá u organizácii osoba zodpovedná za prevádzku vozidla.

§ 6**Osobitné povinnosti pri premávke**

(1) Vodič a držiteľ vozidla sú povinní za náhradu poskytnúť vozidlo po nevyhnutný čas orgánom Verejnej bezpečnosti, ak to vyžaduje všeobecný záujem, najmä pre stíhanie osoby podozrivej z trestnej činnosti, na prepravu zranenej osoby alebo na jazdu na miesto dopravnej nehody, požiaru alebo inej živelné pohromy.

(2) Na účely uvedené v odseku 1 nesmú sa vyžadovať vozidlá označené značkou CD alebo cudzozemskou poznávacou značkou, vozidlá ozbrojených sborov, ak plnia zvláštne úlohy, a vozidlá určené na prepravu potravín a na plnenie zvláštnych naliehavých úloh.

(3) Ak tomu nebránia vážne dôvody, vedie vyžiadané vozidlo vodič, ktorý ho na účely uvedené v odseku 1 poskytol.

(4) Vodič vyžiadaného vozidla má nárok na náhradu ušlého zárobku. Na určenie výšky náhrady za poskytnutie vozidla sa použijú obdobné predpisy o náhradách za používanie vlastných motorových vozidiel pri pracovných cestách.

(5) Náhradu nákladov spojených s prepravou zranenej osoby uhradzuje ten, v záujme ktorého sa vozidlo použilo.

§ 7**Smer a spôsob jazdy**

(1) Na ceste sa jazdí vpravo. Vodiči všetkých vozidiel musia ísť pri pravom okraji vozovky; toto ustanovenie sa nevzťahuje na vodiča, ak hodlá odbočiť vľavo (§ 11 ods. 3) alebo vyjsť z cesty vľavo (§ 16 ods. 2).

(2) V ľavej polovici vozovky smie vodič ísť, len ak je to potrebné na predchádzanie alebo ak bráni jazde v pravej polovici vozovky prekážka alebo zvláštne okolnosti, najmä ľadovica, priepadliny, výmrazky a pod.

(3) Na ceste s vozovkou o dvoch alebo viacerých dopravných pruhoch oddelených pásmi alebo čiarami je každý z týchto dopravných pruhov v určenom smere jednosmerný. Ak nie je na vozovke o troch alebo viacerých dopravných pruhoch určený smer premávky vnútorného dopravného pruhu, slúži tento dopravný pruh na predchádzanie.

(4) Účastník cestnej premávky nesmie jazdiť cez hromady udržiavacích hmôt, zoškrabaného blata a zmeteného piesku alebo prachu na krajnici alebo inak ich porušovať. Motorové vozidlá a povozy smú vojsť na krajnicu len pri vyhýbaní, predchádzaní, zastavovaní alebo státi; pritom musí vodič zachovávať zvýšenú opatrnosť.

(5) Námesť sa obchádza vpravo. Toto ustanovenie neplatí, ak prechádza vozidlo námestím po priebežnej vozovke.

(6) Vodič je povinný zachovávať pri jazde bezpečnú vzdialenosť od vozidla idúceho pred ním, najmä s ohľadom na rýchlosť jazdy, stav cesty a stav vozidla.

(7) Vodič motorového vozidla o celkovej váhe väčšej ako 12 ton musí zachovať na moste, na ktorom je premávka takéhoto vozidla obmedzená dopravnou značkou „Zákaz vjazdu vozidiel, ktorých celková váha presahuje vyznačenú hranicu“ (č. 35a), vzdialenosť najmenej 10 m od vozidla idúceho pred ním.

(8) Ak je vodič povinný podľa ďalších ustanovení dať prednosť v jazde druhému vozidlu, musí tak urobiť vždy takým spôsobom a na takú vzdialenosť, aby ho neohrozil alebo neobmedzil v jazde.

(9) Vodič motorového vozidla je povinný ísť s takým zaradeným rýchlostným stupňom, aký okolnosti, najmä stav alebo povaha cesty vyžadujú.

(10) Vozidlo majúce pneumatiky smie používať snehové refaze, len ak je cesta pokrytá dostatočne hrubou snehovou alebo ľadovou vrstvou a ak je jazda s nimi bezpečnejšia; snehové refaze musia byť však napäté tak, aby netĺkli do cesty alebo do vozidla.

§ 8

Jazda pozdĺž nástupných ostrovčekov

(1) Motorové vozidlo smie ísť pozdĺž nástupného ostrovčeka vpravo alebo vľavo; vľavo smie ísť len vtedy, ak neohrozí alebo ak neobmedzí v jazde iné vozidlo.

(2) Nemotorové vozidlo jazdí pozdĺž nástupného ostrovčeka vpravo. Výnimočne smie ísť vľavo, ak je to bezpečnejšie s ohľadom na rozmery vozidla alebo nákladu alebo ak je v priestore medzi nástupným ostrovčekom a okrajom vozovky prekážka.

(3) Miesto, kde musia všetky vozidlá jazdiť pozdĺž nástupného ostrovčeka výlučne vpravo, je označené dopravnou značkou „Prikázaný smer jazdy“ (č. 46c).

§ 9

Vyhýbanie

(1) Protiidúcemu vozidlu sa vyhýba vpravo; každý sa musí vyhnúť včas a v dostatočnej miere.

(2) Ak sa nemôžu protiidúce vozidlá na zúženom mieste alebo v mieste, kde je prekážka, bezpečne vyhnúť, je povinný dať prednosť v jazde protiidúcemu vozidlu vodič, na ktorého strane jazdy je prekážka. Prekážkou je aj stojace vozidlo. Dopravnými značkami „Daj prednosť v jazde protiidúcim vozidlám!“ (č. 44) a „Prednosť v jazde pred protiidúcimi vozidlami“ (č. 61) môže sa určiť odchýlna úprava. Ak nie je možné bezpečne sa vyhnúť, musí sa vrátiť vodič, pre ktorého je to ľahšie alebo menej nebezpečné.

(3) Ak nie je možné pre nedostatočný priestor medzi električkou a okrajom cesty vyhnúť sa električke vpravo, vyhýba sa vľavo.

§ 10**Predchádzanie**

(1) Idúce vozidlo sa predchádza vľavo. Vodič smie predchádzať len vtedy, ak má náležitý rozhľad, ak neohrozí ostatných účastníkov cestnej premávky, ak neobmedzí v jazde protiidúce vozidlá a ak jeho samotného už nepredchádza iné vozidlo.

(2) Vodič predchádzajúceho vozidla je povinný včas a zreteľne dať znamenie pre zmenu smeru jazdy. Toto znamenie musí vodič ponechať po celý čas predchádzania; toto ustanovenie neplatí pre vozidlo, ktoré nie je vybavené ukazovateľom pre zmenu smeru jazdy. Predchádzané vozidlo môže vodič upozorniť výstražným znamením zvukovým alebo svetelným, ak tým nespôsobí oslnenie. Po predídení sa smie vodič vrátiť na pravú stranu vozovky len vtedy, keď nemôže už ohroziť vozidlo, ktoré predišiel.

(3) Vodič predchádzaného vozidla musí uhnúť čo najviac k pravému okraju cesty, nesmie zvyšovať rýchlosť jazdy a nesmie ani inak brániť predchádzaniu.

(4) Vozidlo odbočujúce vľavo (§ 11 ods. 3) alebo vychádzajúce z cesty vľavo (§ 16 ods. 2) je dovolené predchádzať vpravo len vtedy, ak niet už pochybnosti o smere jeho jazdy.

(5) Idúca električka sa predchádza vpravo; vľavo sa smie predísť len vtedy, ak nie je medzi električkou a okrajom cesty pre prejazd dostatok miesta. Vozidlo, ktoré pre svoje rozmery nemôže predísť vpravo ani vľavo, musí ísť za električkou v takej vzdialenosti, aby nebránilo v predchádzaní iným vozidlám.

(6) Predchádzanie je zakázané:

- a) na neprehľadných alebo inak nebezpečných miestach, najmä
 - v neprehľadnej zákrute,
 - pred vrcholom stúpania cesty,
 - na železničnom priecestí,
 - v tunelia v tesnej blízkosti pred týmito miestami:
- b) na križovatke a v tesnej blízkosti pred ňou, ak nejde o predchádzanie vozidla uvedeného v odseku 4 alebo o predchádzanie idúcej električky vpravo (ods. 5);
- c) ak sa má predísť vozidlo, ktoré samo predchádza iné vozidlo (dvojité predchádzanie); dopravný pruh vyhradený len pre určitý druh premávky sa však pre predchádzanie považuje za samostatnú vozovku;
- d) ak vodič vozidla idúceho vpredu dáva znamenie o zmene smeru jazdy vľavo a ak nie je možné predídenie vpravo podľa odseku 4.

(7) Kde je predchádzanie zakázané dopravnou značkou „Zákaz vzájomného predchádzania motorových vozidiel“ (č. 23), nesmú sa navzájom predchádzať motorové vozidlá o troch a viacerých kolesách. Kde je nákladným automobилоm zakázané predchádzanie dopravnou značkou „Zákaz predchádzania pre nákladné automobily“ (č. 25), nesmú nákladné automobily predchádzať motorové vozidlá o troch a viacerých kolesách.

(8) Vodič motorového vozidla nesmie pri jazde pozdĺž nástupného ostrovčeka predchádzať motorové vozidlo idúce pozdĺž druhej strany nástupného ostrovčeka.

§ 11

Odbočovanie

(1) Pri odbočovaní musí vodič zachovávať zvýšenú opatrnosť a brať ohľad na chodcov; musí najmä prispôbiť rýchlosť jazdy okolnostiam. Úmysel odbočiť je povinný dať včas a zreteľne najavo znamením pre zmenu smeru jazdy. Pri preprave dlhého nákladu (dreva a pod.) musí vodič podľa potreby zaistiť bezpečné odbočenie pomocou osoby, ktorá náklad sprevádza.

(2) Pred odbočením vpravo musí vodič ísť tesne pri pravom okraji vozovky. Ak električka pri odbočovaní vpravo križuje smer iného vozidla, má prednosť v jazde len vtedy, ak dáva znamenie ukazovateľom smeru jazdy.

(3) Pred odbočením vľavo musí vodič vopred zájsť čo najďalej doľava v pravej polovici vozovky - ak mu to rozmery vozidla dovoľia vzhľadom na šírku vozovky - a musí dať prednosť v jazde všetkým protiidúcim motorovým a nemotorovým vozidlám a električkám idúcim v oboch smeroch; na jednosmernej ceste zachádza sa až k ľavému okraju vozovky.

(4) Na križovatke, kde je to miestnou úpravou určené, nadchádza vodič odbočujúci vľavo pred vozidlá prichádzajúce na križovatku sprava alebo k pravému okraju vozovky a musí dať prednosť v jazde okrem vozidiel uvedených v odseku 3 aj motorovým a nemotorovým vozidlám idúcim z jeho pôvodného smeru priamo.

§ 12

Radenie vozidiel pred križovatkou

(1) Na vozovke o niekoľkých dopravných pruhoch v jednom smere je vodič povinný ešte pred príchodom ku križovatke zaradiť sa včas do dopravného pruhu podľa smeru, v ktorom bude pokračovať v jazde za križovatkou.

(2) Pri premávke v dvoch dopravných pruhoch v jednom smere zaradiť sa vodič idúci priamo a vodič odbočujúci vpravo do pravého dopravného pruhu, vodič odbočujúci vľavo do ľavého dopravného pruhu, ak nie je miestnou úpravou určené inak.

(3) Pri premávke v troch dopravných pruhoch v jednom smere sa vodič odbočujúci vpravo zaradiť do pravého dopravného pruhu, vodič idúci priamo do stredného dopravného pruhu a vodič odbočujúci vľavo do ľavého dopravného pruhu.

(4) Vodič je povinný pokračovať v jazde cez križovatku v tom smere, ktorý zodpovedá jeho zaradeniu v príslušnom dopravnom pruhu.

§ 13

Prednosť v jazde na križovatke

(1) Na križovatke je vodič povinný dať prednosť v jazde všetkým vozidlám prichádzajúcim sprava.

(2) Pri odbočovaní vľavo platí ustanovenie § 11 ods. 3 a 4.

(3) Vodič prichádzajúci na križovatku po ceste označenej dopravnou značkou „Pozor, daj prednosť v jazde!“ (č. 19a) alebo „Stoj, daj prednosť v jazde!“ (č. 38) alebo „Kruhová obchádzka (s prednosťou v jazde)“ (č. 47), je však povinný dať prednosť v jazde všetkým vozidlám prichádzajúcim na križovatku po ceste, ktorá nemá tieto dopravné značky.

(4) Ustanovenia odsekov 1 a 3 neplatia, ak je premávka na križovatke riadená dopravným orgánom alebo svetelnými znameniami.

(5) Na príkaz dopravnej značky „Stoj, daj prednosť v jazde!“ (č. 38) je vodič povinný zastaviť na takom mieste, aby mal do križovatky náležitý rozhľad.

§ 14

Prednostné právo niektorých vozidiel

(1) Ak dávajú vozidlá požiarnej ochrany, zdravotníckej a banskej záchrannej služby a vozidlá ozbrojených sborov zvláštne výstražné znamenie (§ 24), musia im všetky ostatné vozidlá uvoľniť cestu. Ak ide o vozidlo požiarnej ochrany, sú vodiči všetkých vozidiel povinní zájsť k pravému okraju cesty a zastaviť.

(2) Vodiči vozidiel uvedených v odseku 1 smú ísť cez križovatku bez zreteľa na pravidlá pre prednosť v jazde na križovatke alebo na svetelné znamenia, ak majú voľnú cestu. Pred príchodom ku križovatke sú vodiči týchto vozidiel povinní dávať zvláštne výstražné znamenie a znížiť rýchlosť jazdy na mieru zodpovedajúcu bezpečnosti cestnej premávky.

§ 15

Otáčanie a cúvanie

(1) Vodič smie otáčať a cúvať len vtedy, ak neohrozí ostatných účastníkov cestnej premávky a ak neobmedzí v jazde ostatné vozidlá. Ak nemá náležitý rozhľad, musí si zaistiť bezpečné otáčanie alebo cúvanie pomocou ďalšej osoby.

(2) Otáčanie a cúvanie je zakázané:

- a) na neprehľadných alebo inak nebezpečných miestach, najmä
 - v neprehľadnej zákrute,
 - pred vrcholom stúpania cesty a za ním,
 - na železničnom priecestí,
 - v tunelia v tesnej blízkosti týchto miest;
- b) na križovatke s riadenou premávkou a v jej tesnej blízkosti,
- c) na jednosmernej ceste.

§ 16

Vchádzanie na cestu a vychádzanie z nej

(1) Vodič smie vchádzať na cestu z miesta slúžiaceho len niektorému druhu verejnej premávky (§ 1 ods. 2) alebo z miesta neslúžiaceho verejnej premávke (napr. vjazdy a výjazdy z domov alebo pozemkov, garáží a pod.) len vtedy, ak neohrozí ostatných účastníkov cestnej premávky a ak neobmedzí v jazde ostatné vozidlá. Pritom musí dať prednosť v jazde všetkým vozidlám idúcim v oboch smeroch a musí zachovávať náležitú opatrnosť. Ak vodič nemá pri vchádzaní na cestu náležitý rozhľad, musí si zaistiť bezpečné vojsdenie pomocou ďalšej osoby.

(2) Pri vychádzaní z cesty na miesto slúžiace len niektorému druhu verejnej premávky alebo na miesto neslúžiace verejnej premávke platia ustanovenia § 11 o odbočovaní.

(3) Cestné priekopy a svahy je dovolené prechádzať len cez mostíky alebo rampy. Vozidlá a poľnohospodárske pracovné stroje vchádzajúce z poľa na cestu musia sa vopred riadne očistiť od blata.

§ 17**Zastavenie a státie**

(1) Pri zastavení a státi vozidiel musí sa medzi vozidlami zachovať vzdialenosť najmenej 1 m. Za električkou, ktorá zastala v stanici bez nástupného ostrovčeka, musia vodiči ostatných vozidiel zastaviť najmenej 2 m od jej zadnej časti.

(2) Vozidlá smú zastaviť alebo stáť, s výnimkou nutných prípadov vyvolaných cestnou premávkou, len na miestach, na ktorých sa neohrozí bezpečnosť a plynulosť cestnej premávky, najmä premávka električiek. Vozidlá smú zastaviť alebo stáť len v jednom prúde, a to tesne pri pravom okraji cesty, ak to miestna úprava neurčuje inak. Ak tým nebudú ohrozené alebo obmedzené v jazde ostatné vozidlá, je dovolené na jednosmernej ceste zastaviť alebo stáť aj na ľavej strane cesty.

(3) Zastavenie vozidla na čas dlhší ako päť minút je státím.

(4) Zastavenie a státie je zakázané:

- a) na úzkych alebo neprehľadných miestach, najmä
 - pred vrcholom stúpania cesty, na ňom a za ním,
 - v neprehľadnej alebo inak nebezpečnej zákrute a v jej tesnej blízkosti,
 - v mieste, kde na protihľej strane úzkej cesty už zastavilo alebo stojí iné vozidlo,
- b) na moste,
- c) na vyznačenom prechode pre chodcov,
- d) na vnútorných dopravných pruhoch vozovky s viacerými ako dvoma dopravnými pruhmi,
- e) na križovatke, pri nástupnom ostrovčeku, v podchode alebo tuneli a vo vzdialenosti kratšej ako 10 m pred týmito miestami a za nimi,
- f) vo vzdialenosti kratšej ako 20 m pred označenou a za označenou zastávkou električky, trolejbusu alebo autobusu bez nástupného ostrovčeka,
- g) na železničnom priecestí a vo vzdialenosti kratšej ako 30 m pred ním a za ním,
- h) v mieste, kde by vozidlo po zastavení zakrývalo dopravnú značku,
- ch) pred vchodmi alebo východmi z miest uvedených v § 16 ods. 1.

(5) Kde je umiestená dopravná značka „Zákaz zastavenia“ (č. 40a), je zakázané zastavenie i státie vozidiel. Kde je umiestená dopravná značka „Zákaz státia“ (č. 40b) alebo „Zákaz státia obmedzený na vyznačený čas“ (č. 40c) je zakázané len státie vozidiel.

(6) Ak sa zaraďuje vodič, ktorý zastavil alebo stál na okraji cesty, do prúdu idúcich vozidiel, je povinný dať prednosť v jazde všetkým vozidlám idúcim tým istým smerom.

§ 18**Nastupovanie a vystupovanie z vozidla**

Otváraj dvere alebo bočné steny vozidla ako aj nastupovať alebo vystupovať z vozidla sa smie len vtedy, ak nie je tým ohrozená bezpečnosť cestnej premávky ani bezpečnosť nastupujúcich alebo vystupujúcich osôb.

§ 19**Opustenie vozidla**

(1) Vodič smie opustiť vozidlo len vtedy, keď urobil všetko, aby vozidlo nemohlo ohroziť bezpečnosť a plynulosť cestnej premávky. O osvetlení takéhoto vozidla platia ustanovenia § 29.

(2) Vodič motorového vozidla musí pred opustením vozidla zastaviť motor, odobrať kľúčik zapalovania, vozidlo zabrzdíť a uzamknúť, alebo ak to nie je možné, zabezpečiť inak pred zneužitím. Ak stojí motorové vozidlo na svahu, je vodič povinný zasunúť aj rýchlostný stupeň. Ak stojí na svahu nákladný automobil o vlastnej váhe vyššej ako 3 500 kg alebo autobus, musí vodič použiť zariadenie, ktoré zabezpečuje vozidlo pred zbehnutím zo svahu (klin a pod.).

§ 20**Rýchlosť jazdy**

(1) Vodič je povinný rýchlosť jazdy prispôsobiť okolnostiam, najmä hustote premávky, viditeľnosti, stavu vozidla, ako aj stavu a povahe cesty. Pritom musí vozidlo stále ovládať a musí včas zmierniť jazdu, prípadne zastaviť vždy, keď to okolnosti vyžadujú.

(2) V uzavretej obci smie ísť motorové vozidlo rýchlosťou najviac 50 km za hodinu.

(3) Ak to miestne pomery dovoľujú, môže príslušný okresný dopravný inšpektorát v súčinnosti s miestnym národným výborom a s orgánmi cestnej správy určiť v uzavretej obci úseky cesty, na ktorých je dovoľená vyššia rýchlosť jazdy ako 50 km za hodinu.

(4) Začiatok uzavretej obce je označený dopravnou značkou „Miestna tabuľa“ (č. 67a, 67b), koniec uzavretej obce dopravnou značkou „Koniec zníženej rýchlosti“ (č. 37) s číslom „50“. Na označenie začiatku úseku, v ktorom je dovoľená podľa odseku 3 zvýšená rýchlosť jazdy, sa použije dopravná značka „Najvyššia dovoľená rýchlosť“ (č. 36), na označenie jeho konca dopravná značka „Koniec zvýšenej rýchlosti“ (č. 37). Ak je koniec tohto úseku totožný s koncom uzavretej obce, použije sa vždy len dopravná značka č. 37 s číslom „50“.

(5) V čase od 23 do 5 hodín smie ísť motorové vozidlo aj v uzavretej obci rýchlosťou vyššou ako 50 km za hodinu alebo ako je uvedené na dopravnej značke č. 36.

(6) Nákladné automobily o celkovej váhe*) vyššej ako 3 500 kg a autobusy smú ísť v čase od 23 do 5 hodín alebo v úseku, v ktorom je dovoľená podľa odseku 3 vyššia rýchlosť, alebo mimo uzavretej obce rýchlosťou najviac 80 km za hodinu.

(7) Ak to vyžaduje bezpečnosť cestnej premávky, môže príslušný okresný dopravný inšpektorát v súčinnosti s miestnym národným výborom a s orgánmi cestnej správy určiť úseky cesty, v ktorých nesmie rýchlosť jazdy prekročiť určitú hranicu. Na označenie začiatku úseku, v ktorom je určená najvyššia dovoľená rýchlosť jazdy, sa použije dopravná značka „Najvyššia dovoľená rýchlosť“ (č. 36), na označenie jeho konca dopravná značka „Koniec zníženej rýchlosti“ (č. 37).

(8) Ak to vyžaduje plynulosť cestnej premávky môže príslušný okresný dopravný inšpektorát v súčinnosti s miestnym národným výborom a s orgánmi cestnej správy určiť úseky cesty, v ktorých nesmie rýchlosť jazdy klesnúť pod určitú hranicu. Na označenie začiatku úseku, v ktorom je určená najnižšia dovoľená rýchlosť jazdy, sa použije dopravná značka „Najnižšia dovoľená rýchlosť“ (č. 49), na označenie jeho konca dopravná značka „Koniec najnižšej dovoľenej rýchlosti“ (č. 50).

§ 21 Železničné priecestia

(1) V blízkosti železničného priecestia je účastník cestnej premávky povinný počínať si zvlášť opatrne, aby neohrozil železničnú premávku, ostatných účastníkov cestnej premávky ani seba. Je preto najmä povinný dbať na pokyny železničných orgánov, na železničné výstražné znamenia, polohu závor a musí sa včas presvedčiť, že nehrozí nebezpečenstvo. Pri zastavení pred železničným priecestím sa vozidlá radia za sebou v poradí, v ktorom prišli.

(2) Nie je dovolené vstupovať alebo vchádzať na železničné priecestie, ak

- a) zaznie na železničnom priecestí zvukové výstražné znamenie alebo sa už zavierajú závory,
- b) sa dáva znamenie „Stoj!“ červenými svetlami svetelného zariadenia na železničnom priecestí alebo ak dáva osoba strážiacca železničné priecestie toto znamenie červenou alebo žltou zástavkou alebo červeným svetlom,
- c) už vidieť alebo počuť prichádzajúci vlak alebo železničné vozidlo alebo počuť jeho pískanie, húkanie a pod.

(3) Každý, kto je za okolností uvedených v odseku 2 v priestore železničného priecestia, musí tento priestor okamžite opustiť.

(4) Nie je dovolené vchádzať na železničné priecestie, ak nie je na druhej strane dostatok miesta na bezpečné prejdenie. Vozidlá smú prechádzať cez železničné priecestie oboma smermi len v jednom prúde.

(5) Vodič autobusu s cestujúcimi, nákladného automobilu prepravujúceho na nakladacej ploche viac ako 8 osôb (§ 33) a vodič traktora s nákladným prívesom, na ktorom sú prepravované osoby (§ 34), musí zastať pred každým železničným priecestím, a to v takej vzdialenosti, z ktorej je rozhľad na železničnú trať. Vodiči ostatných vozidiel sú povinní už od vzdialenosti 30 m pred železničným priecestím a pri jeho prechádzaní ísť rýchlou najviac 30 km za hodinu.

(6) Povinnosť zastať alebo ísť rýchlou najviac 30 km za hodinu uvedená v odseku 5 neplatí pri prechádzaní železničnej vlečky označenej dopravnou značkou „Železničná vlečka“ (č. 7).

(7) Vodič motorového vozidla nesmie pri prechádzaní železničného priecestia meniť rýchlostný stupeň alebo ísť bez zaradeného rýchlostného stupňa.

§ 22 Znamenie pre zastavenie a pre zmenu smeru jazdy

(1) Vodič je povinný dať včas s ohľadom na okolnosti cestnej premávky, najmä na vozidlá idúce za ním, znamenie pre zastavenie alebo pre zmenu smeru jazdy; znamenie musí dať zreteľne.

(2) Znamenie pre zmenu smeru jazdy musí dať vodič okrem prípadov uvedených v jednotlivých ustanoveniach tejto vyhlášky (§§ 10, 11 a 16) vždy vtedy, ak mení smer jazdy alebo ak to vyžaduje bezpečnosť cestnej premávky. O zastavení upovedomí vodič ostatných účastníkov cestnej premávky brzdovým svetlom, o zmene smeru jazdy ukazovateľom smeru jazdy.

(3) Ak nie je vozidlo vybavené ukazovateľom smeru jazdy alebo pri poruche tohto zariadenia, je vodič povinný dať znamenie upažením. Ak dáva vodič znamenie pre zmenu smeru jazdy na opačnej strane, než je zamýšľaný smer jazdy, dáva ho vysunutou rukou ohnutou v lakti nahor.

(4) Ak nie je ukazovateľ smeru jazdy viditeľný pre šírku prívesu alebo vlečeného vozidla, musí byť znamenie pre zmenu smeru jazdy dané vozidlám idúcim vzadu iným viditeľným spôsobom,

napr. znamením dávaným sprievodcom. Inak môže vodič zmeniť smer jazdy len vtedy, ak neohrozuje alebo ak neobmedzuje tým v jazde ostatné vozidlá.

§ 23

Výstražné znamenia

(1) Zvukové alebo svetelné výstražné znamenie treba dávať, ak je to potrebné pre bezpečnosť a plynulosť cestnej premávky, a to včas a nie dlhšie, ako je nevyhnutne potrebné.

(2) Nie je dovolené dávať výstražné znamenie na iné účely, zvlášť ak sa má ním niekto privolať alebo umožniť vlastnú bezohľadnú jazdu. Dávanie výstražného znamenia nezbučuje vodiča povinnosti zachovávať potrebnú opatrnosť.

(3) V uzavretej obci nesmie sa používať príliš prenikavo znejúce zvukové výstražné znamenie.

(4) Zvukové výstražné znamenie môže sa nahradiť za zníženej viditeľnosti striedavým zapínaním diaľkových a tlmených svetlometov, ak nespôsobia oslnenie. Tomuto spôsobu treba dať prednosť najmä v uzavretej obci. Pri predchádzaní môže sa použiť striedavé zapínanie diaľkových a tlmených svetlometov aj za normálnej viditeľnosti.

(5) Od výstražného znamenia treba upustiť, ak by sa ním znepokojili zvieratá.

§ 24

Osobitné výstražné znamenia

(1) Vozidlá požiarnej ochrany používajú zvukové výstražné znamenie „Horí!“ doplnené neprerušovanými červenými svetlami.

(2) Vozidlá zdravotníckej a banskej záchranej služby a vozidlá ozbrojených sborov používajú zvukové výstražné znamenie s ťahavým prenikavým tónom (sirénou) doplnené neprerušovanými modrými svetlami. Modré svetlá smú byť najviac dve a nesmú byť umiestené nižšie ako predpísané osvetlenie motorového vozidla; spravidla sa umiestňujú nad predným ochranným sklom vozidla.

(3) Osobitné výstražné znamenie sa nesmie zneužívať.

§ 25

Preprava osôb

(1) Vodič zodpovedá za chovanie osôb prepravovaných vo vozidle; nesmie najmä dovoliť, aby zotrávali na miestach, kde by boli ohrozené, a nesmie pripustiť jazdu na stúpadlách alebo na karosérii.

(2) V motorovom vozidle určenom na prepravu osôb smú sa prepravovať osoby až do váhy užitočného zaťaženia vozidla. Pritom počet osôb starších ako 15 rokov nesmie prevyšovať počet povolených miest.

(3) Na druhom sedle motocykla sa smie prepravovať ďalšia osoba staršia ako 7 rokov, ak bola pri schválení technickej spôsobilosti motocykla takáto preprava povolená a ak má motocykel stúpačky. Prepravovať osoby na nádrži na palivo alebo medzi vodičom a spolujazdcom je zakázané. Bočné sedenie spolujazdca je povolené len na skútri.

(4) V kabíne pre vodiča nákladného alebo dodávkového automobilu sa nesmie prepravovať viac osôb starších ako 15 rokov, než je počet povolených miest.

(5) Na nakladacej ploche nákladného automobilu sa smie bez povolenia prepravovať najviac 8 osôb; s nákladom sa však smú prepravovať len nakladači a sprievodcovia. Na nakladacej ploche

nákladného automobilu so sklápacou karosériou smú sa prepravovať len nakladači a sprievodcovia. Pri preprave osôb s nákladom nesmie byť ohrozená ich bezpečnosť, najmä prepravovaným nákladom.

(6) V dodávkovom automobile sa smú prepravovať osoby až do váhy 60 % užitočného zaťaženia vozidla; pritom sa počíta na jednu osobu 75 kg.

(7) O hromadnej preprave osôb na nákladnom automobile a na nákladnom prívese traktora platia ustanovenia §§ 33 a 34.

§ 26

Preprava nákladov

(1) Váha nákladu nesmie presahovať užitočné zaťaženie vozidla. Náklad musí byť na vozidle riadne umiestnený a upevnený tak, aby neohrozoval bezpečnosť a plynulosť cestnej premávky, nespôsobil pri preprave nadmerný hluk, neznečisťoval cestu, neohrozoval jej zjazdnosť a nikoho nadmerne neobmedzoval alebo neobťažoval.

(2) Ak náklad prečnieva vozidlo vzadu viac ako o 1 m, musí sa prečnievajúci koniec nákladu označiť červenou zástavkou, za zníženej viditeľnosti červeným svetlom alebo červeným odrazovým sklom. Ak náklad prečnieva do strany na motorovom vozidle vonkajší okraj obrysových svetiel, na nemotorovom vozidle okraj vozidla o viac ako 40 cm, musí sa prečnievajúci koniec nákladu za zníženej viditeľnosti označiť spredu bielymi a zozadu červenými svetlami alebo odrazovými sklami. Tieto označenia nesmú sa umiestniť vyššie ako 125 cm nad zemou. Predmety, ktoré sú ťažko zbadateľné, napr. jednotlivé tyče, koly, rúry, kosy, dosky a pod., nesmú po strane vyčnievať.

(3) Dĺžka vozidla (i s prívesmi) nesmie aj s nákladom presahovať 22 m, výška 4 m a šírka 2,5 m. Toto ustanovenie neplatí pre vozidlá prepravujúce poľnohospodárske a lesné výrobky, pre špeciálne vozidlá a pre električky.

(4) Nakladať a skladať náklad na cestu je dovolené len vtedy, ak sa to bez zvláštnych ťažkostí nedá urobiť vo dvore, priechode a pod. Naloženie a zloženie nákladu na ceste musí sa však urobiť čo najrýchlejšie. Dopravnou značkou „Iný zákaz“ (č. 45) môže byť určený čas, po ktorý je nakladanie a skladanie v určitom úseku zakázané.

§ 27

Preprava nebezpečných nákladov

(1) Náklad ľahko zápalný, výbušný alebo inak nebezpečný je dovolené prepravovať len vo vozidle vybavenom protipožiarnym zariadením a zneškodňujúcimi prostriedkami. Pre prepravu tohto nákladu je zakázané používať vozidlo s pohonom na generátorový plyn alebo s parným pohonom.

(2) Vozidlo prepravujúce ľahko zápalný náklad musí sa označiť snímateľným nápisom „Nebezpečie ohňa“, vozidlo prepravujúce ľahko výbušný alebo inak nebezpečný náklad snímateľným nápisom „Nebezpečný náklad“. Nápis treba vyhotoviť vo farbách jasne odlišných od farby karosérie, a to tak, aby boli viditeľné spredu i zozadu vozidla.

(3) Vozidlo prepravujúce nebezpečný náklad smie viesť len skúsený vodič, pokiaľ možno dobre oboznámený s cestou.

(4) Prepravovaný náklad musí sa zabezpečiť tak, aby za jazdy nehrozilo nebezpečie ohňa alebo výbuchu. Sedieť na náklade a prepravovať vo vozidle iné osoby ako tie, ktoré náklad sprevádzajú, je zakázané.

(5) Vozidlo prepravujúce ľahko výbušný náklad smie ísť len takou rýchlosťou, ktorá nespôsobuje silné nárazy a otrasy.

(6) Vodič idúci s nebezpečným nákladom nesmie prudko vozidlo rozbiehať alebo brzdiť a vozidlo opúšťať. Všetkým osobám idúcim vo vozidle s nebezpečným nákladom je zakázané fajčiť a mať u seba ľahko zápalné látky.

(7) Nebezpečný náklad musí sprevádzať osoba, ktorá dobre pozná vlastnosti nákladu a vie s ním zaobchádzať.

(8) Podrobnosti o preprave nebezpečných nákladov upravujú osobitné predpisy.

§ 28

Čerpanie pohonných hmôt

(1) K čerpacej stanici na ceste sa zachádza v smere jazdy. K čerpacej stanici mimo cesty sa zachádza, ak nie je miestnou úpravou inak určené, z oboch smerov jazdy.

(2) Od motorového vozidla, ktoré čerpá pohonné hmoty, musí nasledujúce motorové vozidlo zachovať vzdialenosť najmenej 3 m. Medzi ďalšími motorovými vozidlami musí byť zachovaná vzdialenosť najmenej 1 m.

(3) Pri čerpaní pohonných hmôt nesmie byť motor vozidla v chode a zapalovanie musí byť vypnuté. Vodič sa nesmie pri čerpacej stanici vzdialiť od vozidla.

(4) Vo vzdialenosti do 20 m od čerpacej stanice je zakázané fajčiť, zaobchádzať s otvoreným ohňom a nastavovať alebo opravovať motor.

(5) Motorové vozidlá uvedené v § 14 ods. 1 majú pri čerpaní pohonných hmôt pri čerpacej stanici prednosť.

§ 29

Osvetlenie vozidiel

(1) Idúce motorové vozidlo musí mať za zníženej viditeľnosti rozsvietené svetlomety určené na osvetlenie vozovky, obrysové svetlá, koncové svetlá a osvetlenie zadnej štátnej poznávacej značky. Ak sú obrysové svetlá vstavané do svetlometov pre osvetlenie vozovky, je povinnosť rozsvietenia obrysových svetiel splnená rozsvietením svetlometov.

(2) Motorové vozidlo smie používať okrem svetlometov uvedených v odseku 1 ešte pomocné svetlomety (svetlomety do hmly, do zákruty, široko žiariace svetlomety a podobne), vždy však súčasne s predpísaným osvetlením a ak neoslní ostatných účastníkov cestnej premávky. Svetlomety do hmly sa smú používať len v hmle alebo pri snežení, a to vždy súčasne s tlmenými svetlometmi alebo obrysovými svetlami; ak sa nepoužijú svetlomety do hmly, musia sa rozsvietiť len tlmené svetlomety.

(3) Hľadacie svetlomety sa smú použiť len prechodne na potrebnú orientáciu, spätné svetlomety len pri cúvaní.

(4) Motorové vozidlo používajúce svetlomety, ktoré môžu oslniť ostatných účastníkov cestnej premávky, musí včas pred stretnutím s protiidúcim vozidlom stlmiť svetlomety a znížiť rýchlosť jazdy tak, aby jazda bola bezpečná, najmä ak upozorňuje vodič protiidúceho vozidla striedavým zapínaním diaľkových a tlmených svetlometov, že je oslnený. Ak je vodič oslnený, musí zastaviť. Svetlomety musia sa stlmiť aj pred stretnutím s protiidúcim sprievodcom alebo pochodujúcim

útvaram alebo ak by mohol byť oslnený rušňovodič vlaku alebo vodič železničného vozidla. Ak je vozovka dostatočne osvetlená odinakiaľ, môže motorové vozidlo ísť len s obrysovými svetlami.

(5) Ak nie je motorové vozidlo stojace na ceste za zníženej viditeľnosti dostatočne osvetlené odinakiaľ, musí byť na strane k stredu vozovky osvetlené aspoň jedným svetlom viditeľným spredu i zozadu; toto svetlo nesmie byť umiestnené ďalej ako 40 cm od bočného obrysu motorového vozidla. Motorové vozidlo, ktoré zastalo pred železničným priecestím, smie mať rozsvietené len obrysové svetlá. Motorové vozidlo, ktoré obrysové svetlá nemá, smie mať rozsvietené len tlmené svetlomety.

(6) Používať farebné svetlá vyhradené pre vozidlá uvedené v § 14 ods. 1 je zakázané.

(7) Bicykel musí mať za zníženej viditeľnosti rozsvietený vpredu jeden neoslňujúci lampáš s bielym alebo slabožltým svetlom a vzadu mať aspoň červené odrazové sklo.

(8) Nemotorové vozidlo musí mať za zníženej viditeľnosti rozsvietený aspoň jeden neoslňujúci lampáš s bielym alebo slabožltým svetlom; ak má vozidlo jeden lampáš, musí byť umiestnený vpredu tak, aby svetlo bolo viditeľné spredu i zozadu. Ak má vozidlo dva lampáše, musia byť umiestnené v rovnakej vzdialenosti od pozdĺžnej osi vozidla a ich svetlá musia byť viditeľné spredu i zozadu.

(9) Osvetlené nemusí byť nemotorové vozidlo

- a) ťahané riadne osvetleným vozidlom, ktorého svetlo je zozadu viditeľné,
- b) ručne ťahané alebo tlačené, ak nie je i s nákladom širšie ako 1 m,
- c) stojace na ceste, ak je dostatočne osvetlené odinakiaľ.

Tieto vozidlá včítane poľnohospodárskych a lesných pracovných strojov musia však mať za zníženej viditeľnosti aspoň jedno červené odrazové sklo umiestnené vzadu na ľavej strane vozidla.

§ 30

Vlečenie motorových vozidiel

(1) Pri vlečení motorového vozidla treba zachovávať zvýšenú opatrnosť a ísť primeranou rýchlosťou, najmä s ohľadom na stav vlečeného vozidla.

(2) Vlečené motorové vozidlo nesmie byť privesené na lane alebo na refazi kratšej ako 2,50 m a dlhšej ako 6 m; ak sa použije spojovacia tyč, smie byť i kratšia ako 2,50 m. Táto spojnica musí byť označená tak, aby bola viditeľná (napr. červenou látkou); za zníženej viditeľnosti musí byť táto spojnica označená najmenej dvoma červenými odrazovými sklami alebo osvetlená svetlometmi vlečeného motorového vozidla. Za zníženej viditeľnosti musí mať vlečené motorové vozidlo rozsvietené predpísané osvetlenie (§ 29); ak to nie je možné, musí byť vlečené motorové vozidlo označené na strane k stredu vozovky spredu bielym a zozadu červeným odrazovým sklom.

(3) Motorové vozidlo možno vliecť len vtedy, ak má v poriadku riadenie a ak je obsadené vodičom. Motorové vozidlo vlečené na lane alebo na refazi musí mať okrem toho účinné brzdy. Vlečenie viac ako jedného motorového vozidla nie je dovolené. Autobus alebo nákladný automobil prepravujúci na nakladacej ploche viac ako 8 osôb (§ 33) smie byť vlečený len bez prepravovaných osôb. Motocykel bez postranného vozíka nesmie byť vlečený alebo použitý ako vlečné vozidlo.

(4) Pri jazde s vlečeným motorovým vozidlom v uzavretej obci treba sa vyhýbať cestám s hustou premávkou.

§ 31**Kolóny vozidiel**

(1) Prúd vozidiel k sebe patriacich (kolóna) musí byť usporiadaný tak, aby neohrozoval bezpečnosť a plynulosť cestnej premávky, najmä musí byť rozčlenený na menšie skupiny dostatočne od seba vzdialené.

(2) Dĺžka jednotlivých skupín kolóny motorových vozidiel nesmie presahovať 100 m, dĺžka skupiny kolóny nemotorových vozidiel 50 m. Najmenej takú vzdialenosť musia skupiny udržiavať medzi sebou za jazdy, pri zastavení a státi.

Oddiel 3**O jazde vozidiel pre hromadnú prepravu osôb****§ 32****Preprava osôb električkami, trolejbusmi a autobusmi**

(1) Nastupovať do električky, trolejbusu alebo autobusu (ďalej len „verejný dopravný prostriedok“) a z nich vystupovať je dovolené len na zastávke. Cestujúci čakajúci na príchod verejného dopravného prostriedku smú používať len nástupište, nástupný ostrovček, chodník, krajinu alebo okraj vozovky. Za nástupný ostrovček sa považuje aj zreteľne vyznačená časť vozovky.

(2) Cestujúci je povinný chovať sa pri čakaní na verejný dopravný prostriedok, pri nastupovaní, za jazdy a pri vystupovaní tak, aby neohrozoval bezpečnosť a plynulosť cestnej premávky. Najmä je zakázané za jazdy naskakovať a vyskakovať, stáť na stúpadle, vykláňať sa, vyhadzovať alebo nechať vyčnievať predmety z vozidla, ako aj nastupovať do vozidla, ktoré je plne obsadené. Cestujúci je povinný zachovávať pokyny orgánu dopravného podniku.

(3) Vodič verejného dopravného prostriedku sa nesmie za jazdy baviť s cestujúcimi, jesť a fajčiť, otvárať dvere pred úplným zastavením vozidla a vpúšťať cestujúcich do kabíny alebo do priestoru vyhradeného pre vodiča.

(4) Vo verejnom dopravnom prostriedku sprevádzanom sprievodcom zodpovedá za chovanie cestujúcich sprievodca.

(5) Verejný dopravný prostriedok smie opustiť zastávku len vtedy, ak nie je tým ohrozená bezpečnosť nastupujúcich a vystupujúcich cestujúcich a pri vozidle so samočinným zatváraním dverí až po ich uzavretí. Pred odjazdom musí dať vodič výstražné znamenie.

(6) Zastávky verejného dopravného prostriedku smú byť zriadené len na mieste, kde to pripúšťa bezpečnosť a plynulosť cestnej premávky, a to so súhlasom príslušného okresného dopravného inšpektorátu.

(7) Ustanovenia odsekov 1 až 5 sa vzťahujú primerane aj na nepravidelnú prepravu verejnými dopravnými prostriedkami alebo autobusmi neverejnej, t.j. závodovej a podobnej dopravy.

§ 33**Hromadná preprava osôb na nákladných automobiloch**

(1) Prepravovať na nakladacej ploche nákladného automobilu viac ako 8 osôb je dovolené, len ak je to nevyhnutne treba

a) na splnenie úloh národného hospodárstva a ak nemožno použiť vozidlo určené na prepravu osôb,

- b) na zvládnutie prepravy osôb pri slávnostiach a kultúrnych alebo iných podnikoch mimoriadneho významu alebo
- c) v inom odôvodnenom záujme pracujúcich a ak nemožno použiť vozidlo určené na prepravu osôb.

(2) Pre hromadnú prepravu osôb na nákladnom automobile na účely uvedené v odseku 1 písm. a) a b) netreba povolenie. Vodič sa však musí preukázať potvrdením osoby zodpovednej za premávku vozidla, že nákladný automobil je na hromadnú prepravu osôb spôsobilý a že na jeho použitie dala súhlas. V potvrdení, ktoré je zapísané v príkaze na jazdu, musí byť uvedený počet prepravovaných osôb. Pre hromadnú prepravu osôb na nákladnom automobile na iné účely treba povolenie okresného národného výboru; povolenie musí mať vodič u seba.

(3) Krajský národný výbor môže určiť, že povolenie podľa odseku 2 treba vo všetkých prípadoch, ak sa ukáže, že v jeho obvode sa nákladné automobily používajú na hromadnú prepravu osôb nadmerne alebo ak vznikajú tým hospodárske škody.

(4) Pre hromadnú prepravu osôb smie sa použiť len nákladný automobil, ktorého technická spôsobilosť bola preskúšaná a od preskúšania neuplynulo viac ako pol roka. Nákladný automobil musí mať sedadlá s operadlom pripevnené k vozidlu, pričom steny vozidla musia byť dostatočne vysoké, aby osoby za jazdy nevypadli.

(5) Prípustný počet hromadne prepravovaných osôb musí byť vyznačený na pravých dverách kabíny pre vodiča; počet osôb nesmie prekročiť pri nákladnom automobile o užitočnom zariadení

- a) do 1,5 t 60 % užitočného zariadenia; pritom sa počíta na jednu osobu 75 kg;
- b) od 1,5 do 2,5 t 15 osôb;
- c) od 2,5 do 5 t 20 osôb;
- d) od 5 t 30 osôb;

pri vozidle o užitočnom zariadení väčšom ako 7 t zvyšuje sa prípustný počet osôb na 40, ak to konštrukcia vozidla dovoľuje.

Deti do 15 rokov je dovolené prepravovať len vtedy, ak sú sprevádzané dospelou osobou.

(6) Hromadne prepravované osoby nesmú za jazdy stáť, vykláňať sa a vyhadzovať alebo nechať vyčnievať predmety z vozidla; za to zodpovedá vedúci ustanovený z prepravovaných osôb osobou zodpovednou za premávku vozidla.

(7) Nákladný automobil hromadne prepravujúci osoby smie viesť vodič I. alebo II. triedy. Ak niet takého vodiča v závode, smie vozidlo viesť vodič III. triedy starší ako 21 rokov, ktorý jazdí s vozidlom rovnakého druhu najmenej 2 roky. Rýchlosť vozidla nesmie prekročiť v žiadnom prípade 50 km za hodinu.

(8) Hromadná preprava osôb na nákladnom automobile so sklápacou karosériou, na nákladnom prívese a na nákladnom návесе motorového vozidla je zakázaná.

§ 34

Preprava osôb na nákladných prívesoch traktorov

(1) Na nákladnom prívese traktora je dovolené prepravovať osoby výlučne na pracovisko a späť, ak to je nevyhnutne potrebné na splnenie úloh národného hospodárstva. V iných prípadoch môže byť táto preprava osôb povolená okresným národným výborom; povolenie musí mať vodič u seba.

(2) Pri preprave podľa odseku 1 musia sa dodržiavať tieto podmienky:

- a) traktor smie mať len jeden nákladný príves a musí ho viesť vodič starší ako 21 rokov s najmenej dvojročnou praxou vo vedení traktora,
- b) rýchlosť jazdy nesmie prekročiť 20 km za hodinu,
- c) príves musí mať samostatnú brzdú obsluhovanú brzdárom alebo priebežnú brzdú obsluhovanú vodičom,
- d) prepravované osoby musia sedieť na sedadlách pripevnených k vozidlu, pričom steny prívesu musia byť dostatočne vysoké, aby osoby za jazdy nevypadli, alebo musia sedieť na podlahe prívesu a držať sa jeho pevných častí.
- e) počet prepravovaných osôb nesmie byť väčší ako 15; deti do 15 rokov je dovolené prepravovať len vtedy, ak sú sprevádzané dospelou osobou.

(3) Na prepravu osôb sa nesmie použiť nákladný dvojkolesový príves.

§ 35

Ustanovenia § 33 a 34 sa nevzťahujú na prepravu osôb vykonávanú vozidlami ozbrojených sborov, civilnej obrany, ľudových milícií a požiarna ochrany a vozidlami Sväzu pre spoluprácu s armádou, ak ide o výcvikové účely, a na prepravu pri odstraňovaní následkov živelných pohrôm.

Oddiel 4

Osobitné ustanovenia pre chodcov, pre jazdu na bicykloch, pre jazdu povozmi a ručnými vozíkmi, pre jazdu na zvieratách a pre hnanie a vedenie zvierat

§ 36

Chodci

(1) Chodec je povinný chodiť po chodníku alebo po ceste pre peších, a to vpravo; tam, kde niet chodníka alebo cesty pre peších, je chodec povinný chodiť po ľavej krajnici a kde ani tejto niet, tesne pri ľavom okraji vozovky. Chodci smú ísť najviac dvaja vedľa seba tak, aby neohrozili alebo neobmedzili cestnú premávku. Zastavovať sa na nároží ulice, ak je tým premávka ohrozená alebo obmedzená, je zakázané.

(2) Osoba, ktorá tlačí detský kočík, fahá sánky alebo používa ručný vozík pre telesne chybných, je povinná chodiť po chodníku alebo po ceste pre peších, a to vpravo; tam kde niet chodníka alebo cesty pre peších, je táto osoba povinná chodiť po ľavej krajnici, a kde ani tejto niet, tesne pri ľavom okraji vozovky.

(3) Chodec, ktorý nesie predmety, ktorými by mohol ohroziť alebo obmedziť premávku na chodníku alebo na ceste pre peších, je povinný ísť po ľavej krajnici alebo pri ľavom okraji vozovky.

(4) Chodec smie prechádzať vozovku len kolmo na smer cestnej premávky. Vopred sa musí presvedčiť, že možno bezpečne prejsť, najmä s ohľadom na vzdialenosť a rýchlosť jazdy prichádzajúceho vozidla alebo s ohľadom na stojace vozidlo alebo inú prekážku, ktorá bráni v rozhľade. Na vyznačenom prechode pre chodcov je chodec povinný prechádzať v pravej polovici vyznačeného prechodu.

(5) Na križovatke s riadenou premávkou smie chodec prechádzať vozovku len na zelené svetlo alebo jemu zodpovedajúce znamenie dopravného orgánu. Musí si pritom počínať opatrne s ohľadom na odbočujúce vozidlá.

(6) Hry a šport na ceste nie sú dovolené. Športové sánkovanie, lyžovanie a korčuľovanie na ceste v uzavretej obci sú dovolené len na mieste na to vyhradenom.

§ 37

Pochodujúce sprievody a útvary

(1) Pochodujúci sprievod alebo útvar sa musí pohybovať po pravej strane vozovky a uvoľniť miesto všetkým vozidlám idúcim v oboch smeroch. Dlhší pochodujúci sprievod alebo útvar musí sa rozčleniť na menšie skupiny, dostatočne od seba vzdialené, aby neohrozil alebo neobmedzil ostatnú premávku.

(2) Sprievod pri štátnych oslavách alebo útvar ozbrojených sborov nesmie byť prerušovaný alebo zdržiavaný vozidlami. To však neplatí, ak ide o vozidlo, ktoré dáva zvláštne výstražné znamenie podľa § 24.

(3) Na križovatke s riadenou premávkou je vedúci pochodujúceho sprievodu alebo útvaru povinný ukázať rukou ďalší smer cesty a poslúchnuť svetelné znamenia a pokyny dopravných orgánov. Na križovatke s neriadenou premávkou musí vedúci dať znamenie vozidlám, aby zastali, pokiaľ sprievod alebo útvar neprejde.

(4) Za zníženej viditeľnosti musí byť pochodujúci sprievod alebo útvar označený vpredu po oboch stranách lampášmi s bielym alebo slabožltým svetlom a vzadu takisto po oboch stranách lampášmi s červeným svetlom. Ak sprievod alebo útvar pochoduje v oddelených skupinách, musí byť takto označená každá skupina.

(5) Pochodujúci sprievod alebo útvar nesmie prechádzať most rovnakým krokom. Na moste nie je dovolené ani hrať alebo spievať do pochodu.

(6) Školská mládež idúca v skupinách musí byť sprevádzaná dospelou osobou a smie používať vozovku len vtedy, ak nemôže ísť po chodníku alebo ceste pre peších alebo po ľavej krajnici, a to najviac v dvojstupoch. Ak musí použiť vozovku, riadi sa ustanoveniami platnými pre pochodujúce sprievody a útvary.

(7) Za dodržiavanie týchto predpisov zodpovedá vedúci pochodujúceho sprievodu alebo útvaru.

§ 38

Jazda na bicykli

(1) Dieťa mladšie ako 6 rokov smie na ceste jazdiť na bicykli len v sprievode dospelého osoby.

(2) Cyklista je povinný jazdiť alebo viesť bicykel tesne pri pravom okraji vozovky. Mimo uzavretej obce smie používať aj pravú krajnicu, ak tým neohrozuje alebo neobmedzuje chodcov. Ak je pre cyklistov určený osobitný chodník, musia používať len tento chodník. Pri zmene smeru jazdy je cyklista povinný dať včas a zreteľne znamenie upažením (§ 22 ods. 1).

(3) Na jazdu sa smie použiť len bicykel, ktorý je riadne vybavený a za zníženej viditeľnosti riadne osvetlený (§ 29 ods. 7).

(4) Cyklisti smú jazdiť len jednotlivo za sebou. V najmenej pätnásťčlenných skupinách pod jednotným vedením smú cyklisti jazdiť po dvoch vedľa seba.

(5) Cyklista nesmie jazdiť bez držania kormidiel, držať sa iného vozidla, jazdiť v tesnej blízkosti za motorovým vozidlom a voziť predmety, ktoré by znemožňovali riadenie alebo ohrozovali iné osoby. Pri jazde musí mať cyklista nohy na stúpadlách. Na jednomiestnom bicykli nie je dovolené

jazdiť dvom, dospelá osoba však môže viesť dieťa mladšie ako 7 rokov, ak je bicykel na tento účel vybavený osobitným sedadlom a stúpadlami.

(6) Pri bicykli je dovolené používať príviesny vozík, len ak je vozík pevne spojený s bicyklom. Za zníženej viditeľnosti musí byť vozík označený červeným odrazovým sklom alebo červeným svetlom.

(7) Pred opustením bicykla je cyklista povinný urobiť vhodné opatrenia proti jeho zneužitiu.

§ 39

Jazda s povozmi a s ručnými vozíkmi

(1) Popri povoze smie ísť povozník len po pravej strane. Pri zmene smeru jazdy je povinný dať včas a zreteľne znamenie (§ 22 ods. 1). Ak nemôže tak urobiť, platí obdobne ustanovenie § 22 ods. 4. Za zníženej viditeľnosti musí byť povoz riadne osvetlený (§ 29 ods. 8 a 9).

(2) Povozník musí povoz pred opustením zabrzdiť a na svahu podložiť jeho kolesá. Pri zvieracom záprahu musia sa okrem toho uvoľniť vnútorné postranky.

(3) Za zníženej viditeľnosti nesmú sa na ceste ponechávať povozy bez príprahu a poľnohospodárske a lesné pracovné stroje. Ak ich nemožno odstrániť, musia sa označiť červeným svetlom ako prekážka cestnej premávky, ak nie sú dostatočne osvetlené odinakiaľ; oje sa musí vybrať alebo zdvihnúť.

(4) Osoba ťahajúca alebo tlačiaci ručný vozík musí používať pravý okraj vozovky. Mimo uzavretej obce smie používať aj pravú krajnicu. Pri zmene smeru jazdy je povinná dať včas a zreteľne znamenie (§ 22 ods. 1); o osvetlení ručného vozíka platia ustanovenia § 29 ods. 8 a 9.

§ 40

Jazda na zvieratách

(1) Pri jazde na zvierati treba používať cestu na to určenú, a ak jej niet, vozovku. Jazdec smie súčasne viesť len dve zvieratá. Popri sebe smú ísť najviac dvaja jazdci; vedenie zvierat nie je však v takom prípade dovolené.

(2) Ak nie je za zníženej viditeľnosti vozovka dostatočne osvetlená odinakiaľ, musí byť jazdec označený lampášom s bielym alebo slabožltým svetlom. Uzavretý útvar jazdcov musí byť za zníženej viditeľnosti označený obdobne ako pochodujúci sprievod alebo útvar (§ 37 ods. 4).

(3) V cestnej premávke je dovolené používať len zvieratá, ktoré sú na to spôsobilé; hryzavé zvieratá musia mať náhubok.

§ 41

Hnanie a vedenie zvierat

(1) Po ceste smú sa zvieratá hnať len tak, aby cestná premávka nebola ohrozovaná a aby bola čo najmenej obmedzovaná. Zvieratá musí sprevádzať potrebný počet spôsobilých sprievodcov.

(2) Ak sa zvieratá vedú alebo ženú za zníženej viditeľnosti, musí byť sprievodca označený lampášom s bielym alebo slabožltým svetlom.

(3) Kone a hovädzi dobytok smú sa viesť, len ak sú k sebe spriahnuté, a to najviac po troch zvieratách. Každé spriahnutie musí mať sprievodcu. Nebezpečné zvieratá sa musia viesť jednotlivo. Za idúcim povozom smú byť priviazané najviac tri zvieratá.

(4) Nechať pobehovať zvieratá bez dozoru na ceste je zakázané.

Oddiel 5

Osobitné ustanovenia

§ 42

Prekážky cestnej premávky

(1) Prekážkou na ceste sa rozumie všetko, čo by mohlo ohroziť bezpečnosť alebo plynulosť cestnej premávky. Prekážkou môže byť aj opustené vozidlo, napr. na mieste, kde je zakázané státie, alebo vozidlo neosvetlené. Prekážkou na ceste sa nerozumie stav cesty.

(2) Prekážka na ceste musí sa bez meškania odstrániť. O jej odstránenie je povinný sa postarať predovšetkým ten, kto ju spôsobil. Ak tak neurobí alebo ak to tak nemôže urobiť alebo ak bola prekážka na ceste spôsobená bez ľudského pričinenia, odstrániť prekážku orgány cestnej správy. Ak je známy ten, kto prekážku spôsobil, odstráni sa prekážka na jeho náklad.

(3) Ak nemožno prekážku na ceste bez meškania odstrániť, musí sa označiť tak, aby ju ostatní účastníci cestnej premávky včas spozorovali, napr. červenou zástavkou, za zníženej viditeľnosti červeným svetlom, ak nie je prekážka dostatočne osvetlená odinakiaľ. Povinnosť označiť prekážku majú osoby uvedené v odseku 2, ktoré sú tiež povinné ohlásiť prekážku orgánom cestnej správy alebo miestnemu národnému výboru.

§ 43

Zvláštne používanie cesty

(1) Na používanie cesty nad obvyklú mieru treba povolenie.

(2) Na usporiadanie pretekov, súťaží, zhromaždení, sprievodov a iných podobných podnikov na ceste udeľuje povolenie okresný dopravný inšpektorát, ak zvláštne používanie cesty nepresahuje jeho obvod, inak krajský dopravný inšpektorát príslušný podľa miesta, kde sa zvláštne používanie cesty začína, a to vždy v súčinnosti s príslušnými národnými výbormi. Vo zvlášť závažných prípadoch môže povolenie udeliť Hlavný dopravný inšpektorát.

(3) V žiadosti o povolenie pretekov alebo súťaže na ceste musí sa uviesť najmä návrh trasy s východiskovým a cieľovým miestom, účel a čas pretekov, súťaže a pod.

(4) V ostatných prípadoch povoľujú zvláštne používanie cesty orgány cestnej správy podľa osobitných predpisov.

§ 44

Dopravné nehody

(1) Ak dôjde v cestnej premávke k dopravnej nehode, je každý, kto mal na dopravnej nehode účasť, povinný postarať sa bez meškania podľa svojich možností o to, aby následky dopravnej nehody boli obmedzené na najmenšiu mieru. Najmä musí okamžite zastaviť, poskytnúť pomoc postihnutým osobám a na požiadanie preukázať im svoju totožnosť, a ak ide o vodiča motorového vozidla alebo električky, predložiť aj vodičský preukaz.

(2) Ak nemožno privolať okamžitú pomoc alebo ak to povaha zranenia vyžaduje alebo ak o to zranená osoba požiada, je vodič vozidla, ktorý mal na dopravnej nehode účasť, povinný prepraviť zraneného do najbližšieho zdravotníckeho zariadenia a preukázať tam svoju totožnosť.

(3) Ak došlo pri dopravnej nehode k usmrteniu, k ujme na zdraví alebo k veľkej vecnej škode, sú účastníci dopravnej nehody povinní zotrvať na mieste až do príchodu orgánov Verejnej bezpečnosti a nesmú urobiť žiadne opatrenia, ktoré by boli na ujmu riadnemu vyšetreniu dopravnej nehody,

najmä nesmú hýbať s vozidlami, ktoré mali na dopravnej nehode účasť. Ak musí byť situácia na mieste dopravnej nehody akokoľvek zmenená, najmä ak to treba pre vyprostenie alebo ošetrovanie zranenej osoby, treba zabezpečiť pôvodnú situáciu a stopy. Účastníci dopravnej nehody sa smú z miesta dopravnej nehody vzdialiť len so súhlasom orgánov Verejnej bezpečnosti; to sa netýka prepravy zranenej osoby so zdravotníckeho zariadenia podľa odseku 2 a ohlásenia dopravnej nehody podľa odseku 4.

(4) Každú dopravnú nehodu, pri ktorej došlo k usmrteniu, k ujme na zdraví alebo k vecnej škode, sú účastníci dopravnej nehody povinní bez meškania ohlásiť najbližšiemu orgánu Verejnej bezpečnosti alebo miestnemu národnému výboru; súčasne sú povinní oznámiť škodu, ktorá bola pri dopravnej nehode spôsobená na ceste alebo na inom verejnom zariadení.

(5) Ak malo na dopravnej nehode účasť vozidlo, ktoré používa zvláštne výstražné znamenie (§ 24), umožní orgán Verejnej bezpečnosti po zistení potrebných údajov osobám, ktoré šli vo vozidle, splnenie ich zvláštnej úlohy.

§ 45

Povinné školenie o pravidlách cestnej premávky

(1) Účastníkovi cestnej premávky, ktorý poruší pravidlá cestnej premávky alebo neuposlúchne pokyny vyjadrené dopravnými značkami alebo dopravnými zariadeniami alebo neuposlúchne pokyny dopravných orgánov, môže sa - bez ujmy trestných opatrení - uložiť, aby sa na vlastné útraty zúčastnil povinného školenia o pravidlách cestnej premávky.

(2) Povinné školenie vykonáva Sväz pre spoluprácu s armádou alebo iná spoločenská organizácia za súčinnosti orgánov Verejnej bezpečnosti.

(3) Čas povinného školenia nesmie byť dlhší ako 3 hodiny.

Časť II

RIADENIE CESTNEJ PREMÁVKY

§ 46

Dopravné značky a dopravné zariadenia

(1) V cestnej premávke sa používajú

- a) dopravné značky na tabuliach (zvislé), a to
 - značky výstražné,
 - značky vyjadrujúce zákazy a príkazy,
 - značky vyjadrujúce dopravné informácie,
- b) dopravné značky na vozovke a súčastiach cesty (vodorovné), a to
 - značky pozdĺžne,
 - značky priečne,
 - iné značky.

(2) Pozdĺžne a priečne dopravné značky na vozovke sú utvorené súvislými alebo prerušovanými čiarami. Prerušovaná čiara môže byť v uzavretej obci utvorená výnimočne klincami a pod. Iné dopravné značky sú napr. šípky, rovnobežné šikmé čiary, vyznačenie parkovísk, značky na krajnici alebo na chodníku, nápisy na vozovke a pod.

(3) Na dopravných značkách na vozovke:

- a) cez súvislú pozdĺžnu čiaru nesmie vozidlo prechádzať a ani náklad nesmie cez túto čiaru presahovať, ak to nie je potrebné na odbočenie alebo vyjdenie z cesty,

- b) cez prerušovanú pozdĺžnu čiaru smie vozidlo prechádzať pri zachovaní pravidiel cestnej premávky,
- c) ak sú vedľa seba umiestené pozdĺžna čiara súvislá a prerušovaná, spravuje sa vodič len významom čiary bližšej k smeru jeho jazdy,
- d) súvislá pozdĺžna čiara na krajnici alebo na chodníku vyznačuje úsek, v ktorom je zakázané s vozidlom stáť,
- e) súvislá priečna čiara cez dopravný pruh vozovky alebo na jednosmernej ceste cez celú šírku vozovky udáva, kde treba s vozidlom zastaviť na podklade príkazu zvislej dopravnej značky, svetelného znamenia alebo znamenia dopravného orgánu,
- f) prerušovanými priečnymi čiarami cez vozovku alebo pozdĺžnymi čiarami typu „zebra“ sa vyznačujú prechody pre chodcov,
- g) šikmé rovnobežné čiary vyznačujú priestory, do ktorých je zakázané vozidlu vchádzať,
- h) šípky vyznačujú predpísaný smer jazdy, radenie pred križovatkou a pod.,
- ch) rôzne nápisy opakujú údaje zvislých dopravných značiek alebo poskytujú údaje, ktoré sa nemôžu týmito dopravnými značkami dávať.

(4) Dopravnými zariadeniami sú svetelné znamenia, reflexné pružky a odrazové sklá, vyznačujúce okraje cestnej koruny, vodiace tabule a zrkadlá v nebezpečných zákrutách, ochranné ostrovčeky, zábradlia, odrazníky, smerové koly, reťaze a iné zariadenia určené na riadenie a zabezpečovanie cestnej premávky.

(5) V cestnej premávke sa smú používať iba dopravné značky uvedené v prílohe tejto vyhlášky. Nie je dovolené umiestňovať v blízkosti cesty akékoľvek zariadenia, ktoré by mohli viesť k zámene s dopravnou značkou alebo dopravným zariadením alebo ktoré by dopravnú značku alebo dopravné zariadenie zakrývali alebo svojou úpravou význam dopravnej značky alebo dopravné zariadenie zmenšovali. Vlastníci a užívatelia nehnuteľností pri ceste sú povinní bez odplaty dovoliť, aby sa na ich nehnuteľnosti umiestnili a udržiavali dopravné značky alebo dopravné zariadenia, ktoré slúžia cestnej premávke.

§ 47

Dopravné orgány

(1) Cestnú premávku riadia a na ňu dozerajú dopravné orgány Verejnej bezpečnosti a iné orgány, ktoré podľa príslušných predpisov poverí Ministerstvo vnútra.

(2) Na ceste, ktorá sa na prechodný čas používa pre vojenskú dopravu, sú dopravnými orgánmi orgány vojenskej poriadkovej služby (regulačné orgány), označené na ľavom rukáve červenou páskou s bielym písmenom „R“ (alebo „P“) na modrom kruhovom podklade.

(3) Okresný dopravný inšpektorát môže splnomocniť aj iné osoby dobrovoľne sa hlásiace, aby pomáhali pri zaistovaní bezpečnosti a plynulosti cestnej premávky. Títo pomocníci musia byť označení na ľavom rukáve páskou a musia mať na výkon pomocnej služby písomné splnomocnenie vydané okresným dopravným inšpektorátom. Účastníci cestnej premávky sú povinní ich pokyny uposlúchnuť.

(4) Pokyny dopravných orgánov majú prednosť pred pravidlami cestnej premávky i pred pokynmi vyjadrenými dopravnými značkami alebo dopravnými zariadeniami.

§ 48**Znamenia dopravných orgánov Verejnej bezpečnosti**

(1) Dopravný orgán Verejnej bezpečnosti riadi cestnú premávku pokynmi rukou a zmenou postoja. Pre lepšiu viditeľnosť pokynov dávaných rukami používa orgán Verejnej bezpečnosti smerovku, ktorú drží v pravej ruke.

(2) Na riadenie cestnej premávky sa používajú tieto znamenia:

- a) znamenie „Stoj!“ dávané upažením jednej alebo oboch rúk naprieč zakázanému smeru premávky, pričom dopravný orgán stojí čelom alebo chrbtom k zastavovanému smeru,
- b) znamenie „Pozor!“ dávané vztyčením ruky, alebo ak používa dopravný orgán smerovku, vztyčením predlaktia pravej ruky;
- c) znamenie „Voľno!“ dávané upažením jednej alebo oboch rúk vo voľnom smere premávky, pričom dopravný orgán stojí bočne k dovolenému smeru premávky;
- d) znamenie „Zrýchliť jazdu!“ dávané krčením upaženej ruky cez stred tela;
- e) znamenie „Spomalíť jazdu!“ dávané kývaním upaženej ruky hore a dole.

Pri znamení „Stoj!“ a „Voľno!“ môže dopravný orgán pripažiť jednu alebo obidve ruky, ak stačí riadiť premávku len zmenou postoja.

(3) Pri začiatku a skončení riadenia premávky a pri každej zmene smeru musí dopravný orgán vychádzať zo znamenia „Pozor!“.

(4) Na križovatke znamená upaženie jednej alebo oboch rúk „Voľno!“ v smere upaženia a „Stoj!“ v smere pre priečnu premávku. Na znamenie „Voľno!“ pokračuje vodič v jazde; odbočiť vpravo a vľavo smie podľa ustanovení o odbočovaní.

(5) Znamenie „Pozor!“ znamená:

- a) pre vodiča idúceho v smere, pre ktorý bola premávka predtým zastavená, „Pozor, zmena smeru!“, tento vodič sa musí pripraviť na jazdu;
- b) pre vodiča idúceho v smere predtým voľnom „Zastav!“, tento vodič musí pred križovatkou zastaviť;
- c) pre vodiča v priestore križovatky „Uvoľni križovátku!“, tento vodič musí opustiť ihneď križovátku.

(6) Ak je vodič povinný zastaviť pred križovatkou, musí zastaviť pred jej hranicou. Hranicu križovatky tvorí súvislá priečna čiara cez dopravný pruh vozovky, na jednosmernej ceste cez celú šírku vozovky (stopčiara); kde tejto čiary niet, tvorí hranicu vonkajšie označenie prechodu pre chodcov, a kde ani tohto niet, spojnica bodov, kde sa stretávajú okraje vozovky.

(7) Znamenia dopravného orgánu platia rovnako aj pre chodcov.

§ 49**Svetelné znamenia**

(1) Ak sa na riadenie cestnej premávky používajú svetelné znamenia, znamená:

červené svetlo: „Stoj!“

žlté svetlo: „Pozor!“

zelené svetlo: „Voľno!“.

(2) Na znamenie červeného svetla doplneného súčasne rozsvietenou zelenou šípkou alebo zelenou šípkou na bielej tabuľke, je dovolené odbočovať vpravo. Vodič odbočujúceho vozidla je však povinný dať prednosť v jazde vozidlu prichádzajúcemu do križovatky zľava a brať zvýšený ohľad na chodcov, ktorí prechádzajú vo voľnom smere.

(3) Prerušované žlté svetlo označuje miesto, kde je potrebná zvýšená opatrnosť.

§ 50

Znamenia vojenských dopravných orgánov

(1) Orgán vojenskej poriadkovej služby (regulačný orgán) riadi cestnú premávku pokynmi rúk a zmenou postoja. Pre lepšiu viditeľnosť pokynov dávaných rukami používa regulačný orgán za normálnej viditeľnosti červenú zástavku, ktorú drží v ľavej ruke, a žltú zástavku, ktorú drží v pravej ruke; za zníženej viditeľnosti riadi cestnú premávku farebnými lampášmi.

(2) Na riadenie cestnej premávky sa používajú tieto znamenia:

- a) znamenie „Stoj!“ dávané vztýčením ľavej ruky s červenou zástavkou alebo upažením jednej alebo oboch rúk so zástavkami naprieč zakázaného smeru premávky, pričom regulačný orgán stojí čelom alebo chrbtom k zastavovanému smeru;
- b) znamenie „Pozor!“ dávané vztýčením pravej ruky so žltou zástavkou, pričom červená zástavka smeruje k zemi;
- c) znamenie „Voľno!“ dávané z postoja „Pozor!“ tým, že regulačný orgán vykoná obrat vľavo alebo vpravo vbok a upaží jednu alebo oboje ruky so zástavkami do voľného smeru premávky;
- d) znamenie „Zrýchliť jazdu!“ dávané rýchlym mávaním žltou zástavkou naprieč smeru premávky;
- e) znamenie „Spomaliť jazdu!“ dávané pomalým mávaním červenou zástavkou naprieč smeru premávky.

(3) Za zníženej viditeľnosti dáva regulačný orgán znamenie farebným lampášom. Na označenie svojho stanovišťa, pre znamenie „Voľno!“, „Pozor!“ a „Zrýchliť jazdu!“ používa svetlo zelené; pre znamenie „Stoj!“ a „Spomaliť jazdu!“ používa svetlo červené.

(4) Za zníženej viditeľnosti používa regulačný orgán na križovatke so zvlášť hustou premávkou na riadenie premávky dva farebné lampáše obdobným spôsobom ako za normálnej viditeľnosti zástavky.

§ 51

Zastavovanie vozidiel

(1) Zastavovať vozidlá smú len orgány Verejnej bezpečnosti konajúce službu v rovnošate, orgány vojenskej poriadkovej služby (§ 47 ods. 2) a osoby uvedené v § 37 ods. 3 a § 47 ods. 3, v blízkosti železničného priecestia aj železničný orgán (§ 21 ods. 2 písm. b).

(2) Znamenie na zastavenie môže dopravný orgán dávať vztýčením ruky alebo červeným zastavovacím terčom, z idúceho vozidla aj kývaním upaženej ruky hore a dolu. Za zníženej viditeľnosti dáva znamenie na zastavenie červeným svetlom.

§ 52

Miestna úprava cestnej premávky

(1) Ak to vyžaduje podľa miestnych pomerov bezpečnosť alebo plynulosť cestnej premávky, možno cestnú premávku v nevyhnutne potrebnej miere upraviť, obmedziť alebo zastaviť; na takúto miestnu úpravu treba upozorniť príslušnou dopravnou značkou alebo dopravným zariadením.

(2) O miestnej úprave cestnej premávky s výnimkou uzávierky a obchádzky rozhoduje príslušný okresný dopravný inšpektorát v súčinnosti s miestnym národným výborom a s orgánmi cestnej správy. O uzávierke a obchádzke rozhodujú orgány cestnej správy podľa osobitných predpisov.

(3) Ak sa na ceste robia opravné práce, ktoré vyžadujú úplnú alebo čiastočnú uzávierku cesty, treba uzávierku označiť podľa ustanovení čl. 12 a 13 prílohy tejto vyhlášky. Na vykonávanie prác, ktoré nevyžadujú ani čiastočné uzavretie cesty, stačí upozorniť dopravnou značkou „Práca na ceste“ (č. 11) alebo červenou zástavkou, za zníženej viditeľnosti červeným svetlom. Označenie je povinný urobiť ten, kto práce vykonáva; zodpovedným je vedúci pracoviska.

(4) Na určité účely, pri ktorých sa musí použiť cesta, napr. pri meraní, môže krajský dopravný inšpektorát na zaistenie bezpečnosti pracovníkov povoliť používanie prenosných dopravných značiek. Orgány cestnej správy a organizácií cestného hospodárstva smú používať prenosné dopravné značky bez tohto povolenia.

(5) Ak sa má pre vozidlá, ktoré uzavretou obcou iba prechádzajú, určiť vonkajší okruh, použije sa na vyznačenie okruhu bielo-červeno-biely pruh (na stĺpoch nadzemných vedení a pod.). Ak sa má pre vozidlá, ktoré nejdú do stredu uzavretej obce, určiť vnútorný okruh, použije sa na vyznačenie okruhu bielo-modro-biely pruh.

Časť III

VÝNIMKY A ÚLAVY Z PRAVIDIEL CESTNEJ PREMÁVKY

§ 53

Výnimky a úľavy

(1) Vodiči vozidiel požiarnej ochrany a zdravotníckej a banskej záchranej služby a vozidiel ozbrojených sborov nemusia dodržiavať, ak to nevyhnutne vyžaduje plnenie ich zvláštnych úloh, ustanovenia tejto vyhlášky s výnimkou tých ustanovení, ktoré sa na nich priamo vzťahujú. Na špeciálne vozidlá ozbrojených sborov sa nevzťahujú tie ustanovenia vyhlášky, ktorých dodržiavanie nedovoľuje konštrukcia týchto vozidiel.

(2) Na vozidlá určené na udržiavanie, čistenie a vykonávanie opráv všetkých zariadení na ceste sa nevzťahujú tie ustanovenia vyhlášky, ktorých dodržanie by znemožňovalo alebo značne sťažovalo vykonanie potrebných prác. To isté platí pre osoby pracujúce na ceste.

(3) V jednotlivých prípadoch alebo pre jednotlivé skupiny prípadov alebo pre určité cesty môže povoliť výnimku príslušný dopravný inšpektorát. Ak treba povolenie výnimky uviesť do všeobecnej známosti, treba tak urobiť spôsobom v mieste obvyklým.

(4) Výnimku, ktorú v cestnej premávke okamžite treba, smie povoliť tiež dopravný orgán na mieste samotnom.

Časť IV

ZÁVEREČNÉ USTANOVENIA

§ 54

Trestné ustanovenie

Porušenie ustanovení tejto vyhlášky sa stíha podľa §§ 12 až 15 vládneho nariadenia č. 54/1953 Zb. o premávke na cestách v znení zákonného opatrenia Predsedníctva Národného zhromaždenia č. 13/1956 Zb.*)

§ 55**Platnosť vyhlášky pre trolejbusy a motocykle**

(1) Ustanovenia tejto vyhlášky platné pre motorové vozidlá vzťahujú sa aj na trolejbusy.

(2) Ustanovenia tejto vyhlášky platné pre motocykly vzťahujú sa aj na skútre a na motocykle o obsahu valcov do 50 cm bez ohľadu na to, či má ich konštrukcia podstatné znaky motocykla alebo bicykla s pomocným motorom (malé motocykle). Vodič malého motocykla nie je však povinný používať za jazdy ochrannú prilbu.

(3) Odborná spôsobilosť na vedenie malého motocykla sa preukazuje osobitným oprávnením.

§ 56**Prechodné a zrušovacie ustanovenia**

(1) Osoby, ktoré boli držiteľmi malého motocykla už pred 1. januárom 1961, sú povinné získať oprávnenie na vedenie najneskôr do 31. decembra 1961.

(2) Dopravné značky novourčené v prílohe tejto vyhlášky musia sa zaviesť najneskôr do 31. decembra 1961; dopravné značky č. 63 až 65, 67a, 67b najneskôr však do 31. decembra 1965.

(3) Zrušujú sa §§ 7 až 57 a §§ 98 až 110 vyhlášky Ministerstva vnútra č. 145/1956 Ú. 1. (Ú. v.) o premávke na cestách, včítane prílohy k časti II. uvedenej vyhlášky i s obrazcovou prílohou a vyhláška Ministerstva vnútra č. 197/1958 Ú. 1. (Ú. v.), ktorou sa doplňuje vyhláška č. 145/1956 Ú. 1. (Ú. v.) o premávke na cestách.** Do zavedenia nových dopravných značiek zostávajú však v platnosti im zodpovedajúce dopravné značky v doterajšej úprave.

(4) Nedotknuté zostávajú vyhláška Ústredného národného výboru hlavného mesta Prahy č. 183/1956 Ú. 1. (Ú. v.), ktorou sa vydáva dopravný poriadok pre hlavné mesto Prahu, a vyhláška Ústredného národného výboru mesta Bratislavy č. 213/1958 Ú. v., ktorou sa vydáva dopravný poriadok pre mesto Bratislavu.

§ 57**Účinnosť**

Táto vyhláška nadobúda účinnosť 1. januárom 1961.

Minister:

Barák v. r.

Príloha vyhlášky Ministerstva vnútra č. 141/1960 Zb., ktorou sa vydávajú pravidlá cestnej premávky

Časť I

DOPRAVNÉ ZNAČKY NA TABULIACH (ZVISLÉ)

Čl. 1

Výstražné značky

Výstražnými značkami sa na ceste vyznačujú miesta, kde musí účastník cestnej premávky zvýšiť pozornosť a zachovávať osobitnú opatrnosť.

Čl. 2

Osobitné ustanovenia o používaní niektorých výstražných značiek

(1) Ak nasledujú za sebou viac ako dve zákruty, musí sa pred prvou z nich umiestniť dopravná značka „Niekoľko zákrut za sebou, prvá vpravo (prvá vľavo)" (č. 2e alebo 2f). Číslica uvedená na tabuľke pod dopravnou značkou vyznačuje celkový počet zákrut.

(2) Dopravná značka „Križovatka" (č. 3a) sa používa jedine na označenie križovatky ciest bez prednosti v jazde. V uzavretej obci sa táto dopravná značka umiestňuje len výnimočne. Ak treba, aby vodič bol upozornený na zvláštny tvar križovatky, použije sa dopravná značka „Križovatka s vyznačením tvaru" (č. 3b).

(3) Dopravnou značkou „Nebezpečný spád" (č. 9) sa označuje miesto, kde spád cesty presahuje 10 % alebo kde miestne pomery robia svah nebezpečným.

(4) Dopravná značka „Križovatka s cestou bez prednosti v jazde" (č. 17a) sa použije na označenie križovatky cesty s prednosťou v jazde s cestou bez prednosti v jazde. Ak treba, aby vodič bol upozornený na zvláštny tvar križovatky a aká prednosť v nej platí, použije sa dopravná značka „Križovatka s cestou bez prednosti v jazde (s vyznačením tvaru a prednosti v jazde)" (č. 17b).

(5) Dopravná značka „Križovatka s cestou bez prednosti v jazde" (č. 17a) sa umiestňuje na cestu s prednosťou v jazde spravidla len mimo uzavretej obce, a to len vtedy, ak je na ceste bez prednosti v jazde umiestnená dopravná značka „Pozor, daj prednosť v jazde!" (č. 19a) alebo „Stoj, daj prednosť v jazde!" (č. 38). Dopravná značka „Križovatka s cestou bez prednosti v jazde (s vyznačením tvaru s prednosťou v jazde)" (č. 17b) sa použije v prípade potreby aj v uzavretej obci.

(6) Dopravná značka „Iné nebezpečenstvo" (č. 18) sa použije, ak treba, aby bol vodič upozornený na iné nebezpečné miesta ako na tie, ktoré sa vyznačujú zvláštnou dopravnou značkou. Druh nebezpečenstva možno vyznačiť na tabuľke pod dopravnou značkou (napr.: „Padajúce kamenie" a pod.).

(7) Dopravná značka „Pozor, daj prednosť v jazde!" (č. 19a) sa doplní, ak treba vyznačiť prednosť v jazde v križovatke, tabuľkou obdobne ako pri dopravnej značke č. 17b. Dopravná značka „Pozor, cesta s prednosťou v jazde! (s udaním vzdialenosti)" (č. 19b) sa použije ako predsunutá dopravná značka okrem dopravnej značky č. 19a, kde to bezpečnosť cestnej premávky vyžaduje.

Čl. 3

Označovanie železničných prístupí

(1) Železničné prístupia sa označujú dopravnými značkami č. 4 až 8d.

(2) Výstraha pred železničným prístupím sa zdôrazňuje dopravnou značkou „Návestná tabuľa pre železničné prístupie" (č. 8a až 8d). Vo vzdialenosti 240 m od železničného prístupia sa umiestni návestná tabuľa s tromi červenými šikmými pruhmi (č. 8a alebo 8b), nad ktorú sa pripevní dopravná značka „Železničné prístupie so závorami" (č. 4) alebo „Železničné prístupie bez závor" (č. 5). Návestná tabuľa sa opakuje ešte dvakrát v tretinách vzdialenosti dopravnej značky od železničného prístupia, a to najprv s dvoma (č. 8c) a potom s jedným pruhom (č. 8d).

(3) Ak je vzdialenosť medzi dvoma železničnými prístupiami kratšia ako 240 m, umiestni sa pred druhým železničným prístupím návestná tabuľa s toľkými pruhmi, koľkokrát je vzdialenosť medzi obidvoma železničnými prístupiami dlhšia ako 80 m; ak je táto vzdialenosť kratšia ako 80 m, použije sa návestná tabuľa s jedným pruhom. V obidvoch prípadoch sa vždy na prvú návestnú tabuľu umiestni dopravná značka č. 4 alebo 5.

(4) Na cestách I. triedy a dôležitých cestách II. triedy sa návestné tabule umiestňujú po oboch stranách cesty, na ostatných cestách len po pravej strane.

(5) Železničné prístupie bez závor sa vždy označuje aj dopravnou značkou „Výstražný kríž pre železničné prístupie bez závor jednokoľajové - dvojkolajové alebo viackolajové" (č. 6a, 6b), pod ktorou môže byť svetelné zariadenie, ktoré najmenej dvoma červenými prerušovanými svetlami prikazuje zastáť.

(6) Železničná vlečka je označená len dopravnou značkou „Železničná vlečka" (č. 7).

(7) Šikmé pruhy na návestných tabuliach (č. 8a až 8d) musia byť upravené tak, aby za zníženej viditeľnosti odrážali svetelné lúče.

Čl. 4

Umiestňovanie výstražných značiek

(1) Výstražné značky sa umiestňujú - s výnimkou dopravných značiek uvedených v odseku 2 - vo vzdialenosti najmenej 150 m a najviac 250 m pred nebezpečným miestom. Ak miestne pomery vyžadujú, aby výstražná značka bola umiestnená vo vzdialenosti podstatne kratšej, uvedie sa táto vzdialenosť v metroch na osobitnej tabuľke pod dopravnou značkou.

(2) Výstražná značka

- a) „Výstražný kríž pre železničné priecestie bez závor jednokoľajové - dvojkoloľajové alebo viackoľajové“ (č. 6a, 6b) sa umiestňuje tesne pred železničným priecestím bez závor,
- b) „Prechod pre chodcov“ (č. 13) sa umiestňuje tesne pred prechodom, a to tak, aby ju vodiči videli,
- c) „Pozor, deti!“ (č. 14) sa umiestňuje vo vzdialenosti 25 m od školy, ihriska a pod.,
- d) „Pozor, daj prednosť v jazde!“ (č. 19a) sa umiestňuje v uzavretej obci najďalej 25 m, mimo nej najďalej 50 m od križovatky.

Čl. 5

Osobitné ustanovenia o používaní niektorých dopravných značiek vyjadrujúcich zákazy a príkazy

(1) Dopravná značka „Stoj, daj prednosť v jazde!“ (č. 38) musí byť za zníženej viditeľnosti osvetlená alebo upravená tak, aby odrážala svetelné lúče. Ak treba vyznačiť prednosť v jazde na križovatke, doplní sa dopravná značka tabuľkou obdobne ako pri dopravnej značke č. 17b.

(2) Pri dopravnej značke „Stoj, colný úrad!“ (č. 39) sa uvedie pod nápisom „Clo“ preklad v reči susedného štátu.

(3) Dopravná značka „Zákaz zastavenia“ (č. 40a) a dopravná značka „Zákaz stáťia“ (č. 40b) môže obsahovať bližšie údaje, ktoré sa vyznačujú v spodnej časti červeného okraja príslušnej dopravnej značky v bielej farbe (č. 40c) alebo na tabuľke umiestnenej pod dopravnou značkou.

(4) V dopravnej značke „Iný zákaz“ (č. 45) sa vyznačia napr. zákazy „Prejazd zakázaný“, „Nakladanie a skladanie zakázané“ s uvedením času, kedy zákaz platí; začiatok a koniec úseku sa vyznačí na tejto dopravnej značke slovami „Začiatok“ a „Koniec“ a pod. V dopravnej značke „Iný príkaz“ (č. 51) sa vyznačia napr. príkazy „Chodzte vľavo!“, „Pre jazdcov“ a pod.

Čl. 6

Umiestňovanie dopravných značiek vyjadrujúcich zákazy a príkazy

(1) Dopravné značky vyjadrujúce zákazy a príkazy sa umiestňujú s výnimkou dopravných značiek uvedených v odseku 2 a 3 tesne pred miestom, kde sa zákaz alebo príkaz začína, prípadne kde sa končí.

(2) Na umiestnenie dopravnej značky „Stoj, daj prednosť v jazde!“ (č. 38) sa vzťahuje obdobne ustanovenie čl. 4 ods. 2 písm. d).

(3) Kde to je potrebné, možno použiť dopravné značky „Zákaz vjazdu nákladných automobilov, ktorých celková váha presahuje vyznačenú hranicu“ (č. 30), „Zákaz vjazdu vozidiel, ktorých celková šírka presahuje vyznačenú hranicu“ (č. 33), „Zákaz vjazdu vozidiel, ktorých celková výška presahuje vyznačenú hranicu“ (č. 34), „Zákaz vjazdu vozidiel, ktorých celková váha presahuje vyznačenú hranicu“ (č. 35a) a „Zákaz vjazdu vozidiel, ako pri značke č. 35a, dovoľujúca však vjazd na most jedinému vozidlu až do celkovej váhy vyznačenej pod značkou“ (č. 35b) nielen pred miestom, kde sa zákaz začína, ale aj na najbližšej predchádzajúcej križovatke s tabuľkou pod dopravnou značkou obsahujúcou informácie o vzdialenosti miesta, prípadnej obchádzke a pod.

(4) Ak sa na zúženom mieste použije dopravná značka „Daj prednosť v jazde protiúdcim vozidlám!“ (č. 44), musí sa z opačnej strany použiť dopravná značka „Prednosť v jazde pred protiúdcimi vozidlami“ (č. 61).

Čl. 7

Dopravné značky vyjadrujúce dopravné informácie

(1) Dopravné značky vyjadrujúce dopravné informácie slúžia na uľahčenie cestnej premávky a napomáhajú orientácii vodiča.

(2) Pod dopravnou značkou „Čerpacia stanica“ (č. 57) môže byť uvedený na osobitnej tabuľke údaj o čase, kedy je čerpacia stanica v prevádzke.

Čl. 8

Návesť pred križovatkou

Dopravnou značkou „Návesť pred križovatkou“ (č. 63) sa vyznačujú smery ciest na najbližšej križovatke. Táto dopravná značka sa používa len pred dôležitými križovatkami, a to spravidla len mimo uzavretej obce.

Čl. 9

Smerové tabule

(1) Na dopravnej značke „Smerová tabuľa“ (č. 64a až 64d) sa uvádza názov všeobecne známej obce, z ktorej vyplýva ďalší priebeh cesty (diaľkový cieľ), prípadne aj názov najbližšej dopravne významnej obce, ktorá leží na tej istej ceste (blízky cieľ), v oboch prípadoch s udaním vzdialenosti v kilometroch do stredu príslušných obcí. Na ceste miestneho významu môže sa uviesť na smerovej tabuľi len blízky cieľ.

(2) Na ceste s nespevnenou vozovkou sa na dopravnej značke „Smerová tabuľa pre cestu s nespevnenou vozovkou“ (č. 65) uvádza názov najbližšej obce a vzdialenosť v kilometroch do jej stredu.

Čl. 10

Miestne tabule

Dopravná značka „Miestna tabuľa“ (č. 67a, 67b) obsahuje názov obce, pred ktorou je umiestnená.

Čl. 11

Umiestňovanie dopravných značiek vyjadrujúcich dopravné informácie

(1) Dopravné značky „Parkovisko“ (č. 52a až 52c), „Nemocnica“ (č. 53), „Stanica prvej pomoci“ (č. 54), „Opravná stanica“ (č. 55) a „Telefón“ (č. 56) sa umiestňujú v tesnej blízkosti týchto objektov.

(2) Dopravná značka „Čerpacia stanica“ (č. 57) sa umiestňuje pred čerpacou stanicou vo vzdialenosti uvedenej na dopravnej značke.

(3) Dopravná značka „Cesta s prednosťou v jazde“ (č. 58) sa umiestňuje najmä tiež v uzavretej obci v priebehu cesty s prednosťou v jazde.

(4) Dopravná značka „Návesť pred križovatkou“ (č. 63) sa umiestňuje mimo uzavretej obce vo vzdialenosti 100 až 250 m pred križovatkou. Ak treba výnimočne použiť túto dopravnú značku v uzavretej obci, môže sa táto vzdialenosť primerane skrátiť.

(5) Dopravná značka „Smerová tabuľa“ (č. 64a až 64d) sa umiestňuje na križovatke alebo za väčšou obcou.

(6) Dopravná značka „Miestna tabuľa“ (č. 67a, 67b) sa umiestňuje na začiatku uzavretej obce, pokiaľ možno pri prvých budovách obce.

(7) Dopravné značky „Číslo cesty“ (č. 68) a „Diaľková cesta pre medzinárodnú premávku“ (č. 69) sa umiestňujú pod smerovou tabuľou alebo na osobitnom stĺpiku.

Čl. 12

Úplné uzávierky ciest

(1) Ak je cesta celkom uzavretá pre premávku (úplná uzávierka), prehradí sa na oboch koncoch uzavretého úseku červenobiely pruhovanými zábranami; za zníženej viditeľnosti sa zábrany označia červeným svetlom a červenými odrazovými sklami alebo reflexnými pružkami. V mieste, kde sa začína obchádzka, umiestnia sa dopravné značky „Zákaz vjazdu všetkých vozidiel (v oboch smeroch)“ (č. 20), „Tabuľa pre vyznačenie obchádzky“ (č. 71) a „Smerová tabuľa pre vyznačenie obchádzky v jej priebehu“ (č. 70). Dopravná značka č. 70 sa použije aj v priebehu obchádzky v tých miestach, kde možno smer obchádzky stratiť. Ak je smer premávky záväzne určený (napr. pre určitý druh vozidiel), umiestni sa na začiatku obchádzky ešte dopravná značka „Prikázaný smer jazdy“ (č. 46).

(2) Vo vzdialenosti 150 m pred miestom, kde sa začína obchádzka, sa umiestni dopravná značka „Iné nebezpečenstvo“ (č. 18), pod ktorú sa pripevní tabuľka s nápisom „Obchádzka“.

(3) Ak úplná uzávierka netrvá dlhšie ako 12 hodín (krátkodobá uzávierka), použijú sa na jej vyznačenie okrem červenobielych zábran aj dopravné značky č. 20 a č. 70. Pod predsunutú dopravnú značku č. 18 sa umiestni tabuľka s uvedením časového rozsahu uzávierky.

Čl. 13

Čiastočné uzávierky ciest

(1) Ak je cesta čiastočne uzavretá pre premávku (čiastočná uzávierka) prehradí sa čiastočne uzavretý úsek cesty na oboch koncoch priečne postavenými červenobiely pruhovanými zábranami; za zníženej viditeľnosti sa zábrany označia červeným svetlom a červenými odrazovými sklami alebo reflexnými pružkami. Zábrany môžu sa upevniť na pracovný stroj alebo na vozidlo, stojace na začiatku alebo na konci čiastočne uzavretého úseku. Nad zábranami označujúcimi začiatok uzavretého úseku sa umiestni dopravná

značka „Práca na ceste“ (č. 11), a ak to na zaistenie bezpečnosti pracovníkov treba, aj dopravná značka „Najvyššia dovolená rýchlosť“ (č. 36); v takomto prípade nesmie však byť rýchlosť jazdy obmedzená pod 15 km za hodinu.

(2) V mieste, kde je vodič nútený v dôsledku čiastočného uzavretia cesty vojsť na ľavú polovicu vozovky, umiestni sa ešte dopravná značka „Prikázaný smer jazdy“ (č. 46c); táto značka sa opakuje v mieste, kde sa vodič musí vrátiť na pravú polovicu vozovky. Nad zábranami označujúcimi koniec

uzavretého úseku sa umiestni dopravná značka „Koniec zníženej rýchlosti" (č. 37), ak bola na začiatku úseku rýchlosť jazdy obmedzená dopravnou značkou č. 36.

(3) Ak to ochrana cesty vyžaduje, možno uzavrieť cestu pre premávku len niektorého druhu vozidiel (napr. ťažké nákladné automobily, povozy a pod.). Na označenie takejto čiastočnej uzávierky sa použije príslušná dopravná značka zakazujúca vjazd určitému druhu vozidiel alebo vozidiel nad určitú váhu (č. 30, 32, 35a) a dopravná značka „Smerová tabuľa pre vyznačenie obchádzky v jej priebehu" (č. 70), doplnená údajom o druhu vozidiel, pre ktoré platí uzávierka a obchádzka. Tieto dopravné značky sa umiestnia v mieste, kde sa obchádzka začína.

Časť II

DOPRAVNÉ ZNAČKY NA VOZOVKE A SÚČASTIACH CESTY (VODOROVNÉ) A DOPRAVNÉ ZARIADENIE

Čl. 14

Dopravné značky na vozovke a súčastiach cesty (vodorovné)

(1) Pozdĺžne čiary môžu sa používať najmä na vyznačenie osi vozovky alebo dopravných pruhov. Možno ich tiež používať ako vodiace čiary pri odbočovaní doplnené šípkami alebo na vyznačenie okraja vozovky. Súvislé pozdĺžne čiary majú sa používať najmä tam, kde je zakázané predchádzanie.

(2) Súvislá pozdĺžna čiara doplnená vľavo čiarou prerušovanou môže sa používať na vyznačenie zákazu prechádzania tam, kde v protismere je predchádzanie dovolené.

(3) Súvislé priečne čiary môžu sa používať najmä ako stopčiary, ktoré možno doplniť nápisom STOP. Prerušované priečne čiary alebo pozdĺžne čiary typu "zebra" sa môžu použiť na vyznačenie prechodov pre chodcov.

(4) Šikmé rovnobežné čiary môžu sa používať najmä na vyznačenie nástupných alebo ochranných ostrovčekov a iných častí vozovky, kde nesmú vozidlá vchádzať.

(5) Čiary môžu sa používať aj na zlepšenie viditeľnosti krajníc alebo chodníkov a pod.

(6) Šípky sa môžu používať najmä na usmernenie premávky na križovatkách a pred nimi, pri ochranných ostrovčekoch a pod.

(7) Rôzne nápisy na vozovke môžu sa používať na vyznačenie stopčiary, diaľkového cieľa a pod.

Čl. 15

Dopravné zariadenie

Na odrazníky, smerové koly, zábradlia, stĺpy nadzemných vedení, cestné stromovie a iné predmety označujúce okraje cestnej koruny alebo do cesty zasahujúce dávajú sa reflexné pružky alebo odrazové sklá vo farbe oranžovej po pravej strane v smere jazdy a vo farbe bielej po ľavej strane.

Časť III

SPOLOČNÉ USTANOVENIA O TVAROCH A ROZMEROCH DOPRAVNÝCH ZNAČIEK A DOPRAVNÝCH ZARIADENÍ A O ICH UMIESTNENÍ

Čl. 16

Dopravné značky na tabuliach (zvislé) musia byť vyhotovené podľa vzorov uvedených v tejto prílohe. Podrobnosti o vyhotovení dopravných značiek na tabuliach (zvislých), dopravných značiek na vozovke a súčastiach cesty (vodorovných) a dopravných zariadeniach, najmä pokiaľ ide o ich veľkosť, farbu a viditeľnosť a ich umiestňovanie, určí Ministerstvo dopravy a spojov v dohode s Ministerstvom vnútra. Tieto pokyny sú záväzné pre všetky orgány a organizácie, ktoré vyrábajú a umiestňujú dopravné značky a dopravné zariadenia.

ZOZNAM DOPRAVNÝCH ZNAČIEK

I. Dopravné značky na tabuliach (zvislé)

A. Výstražné značky

Č. 1 Priečna stružka alebo hrbol

Č. 2a Zákruta vpravo

Č. 2b Zákruta vľavo

Č. 2c Dvojitá zákruta, prvá vpravo

Č. 2d Dvojitá zákruta, prvá vľavo

Č. 2e Niekoľko zákrut za sebou, prvá vpravo

Č. 2f Niekoľko zákrut za sebou, prvá vľavo

Č. 3a Križovatka

Č. 3b Križovatka s vyznačením tvaru

Č. 4 Železničné priecestie so závorami

Č. 5 Železničné priecestie bez závor

Č. 6a Výstražný kríž pre železničné priecestie bez závor jednokoľajový

Č. 6b Výstražný kríž pre železničné priecestie bez závor dvojkolajový alebo viackolajový

- Č. 7 Železničná vlečka
- Č. 8a Návestná tabuľa pre železničné priecestie - vpravo
- Č. 8b Návestná tabuľa pre železničné priecestie - vľavo
- Č. 8c Návestná tabuľa pre železničné priecestie - vľavo
- Č. 8d Návestná tabuľa pre železničné priecestie - vpravo
- Č. 9 Nebezpečný spád
- Č. 10 Zúžená vozovka
- Č. 11 Práca na ceste
- Č. 12 Nebezpečie šmyku
- Č. 13 Prechod pre chodcov
- Č. 14 Pozor, deti!
- Č. 15 Pozor, zvieratá!
- Č. 16 Pozor, zver
- Č. 17a Križovatka s cestou bez prednosti v jazde
- Č. 17b Križovatka s cestou bez prednosti v jazde (s vyznačením tvaru a prednosti v jazde)
- Č. 18 Iné nebezpečenstvo
- Č. 19a Pozor, daj prednosť v jazde!
- Č. 19b Pozor, cesta s prednosťou v jazde! (s udaním vzdialenosti)
- B. Značky vyjadrujúce zákazy a príkazy
- Č. 20 Zákaz vjazdu všetkých vozidiel (v oboch smeroch)
- Č. 21 Zákaz vjazdu všetkých vozidiel do jednosmernej ulice
- Č. 22a Zákaz odbočovania vpravo
- Č. 22b Zákaz odbočovania vľavo
- Č. 23 Zákaz vzájomného predchádzania motorových vozidiel
- Č. 24 Koniec zákazu vzájomného predchádzania motorových vozidiel
- Č. 25 Zákaz predchádzania pre nákladné automobily
- Č. 26 Koniec zákazu predchádzania pre nákladné automobily
- Č. 27 Zákaz vjazdu všetkých motorových vozidiel s výnimkou motocyklov bez postranného vozíka
- Č. 28 Zákaz vjazdu motocyklov bez postranného vozíka
- Č. 29 Zákaz vjazdu všetkých motorových vozidiel
- Č. 30 Zákaz vjazdu nákladných automobilov, ktorých celková váha*) presahuje vyznačenú hranicu
- Č. 31 Zákaz vjazdu cyklistov
- Č. 32 Zákaz vjazdu povozov
- Č. 33 Zákaz vjazdu vozidiel, ktorých celková šírka presahuje vyznačenú hranicu
- Č. 34 Zákaz vjazdu vozidiel, ktorých celková výška presahuje vyznačenú hranicu
- Č. 35a Zákaz vjazdu vozidiel, ktorých celková váha*) presahuje vyznačenú hranicu
- Č. 35b Zákaz vjazdu vozidiel, ako pre značke č. 35a, dovoľujúci však vjazd na most jedinému vozidlu až do celkovej váhy*) vyznačenej pod značkou
- Č. 36 Najvyššia dovolená rýchlosť
- Č. 37 Koniec zníženej (zvýšenej) rýchlosti
- Č. 38 Stoj, daj prednosť v jazde!
- Č. 39 Stoj, colný úrad!
- Č. 40a Zákaz zastavenia
- Č. 40b Zákaz stáť
- Č. 40c Zákaz stáť obmedzený na vyznačený čas
- Č. 41 Koniec zákazu zastavenia alebo stáť
- Č. 42 Zákaz zvukových znamení
- Č. 43 Koniec zákazu zvukových znamení
- Č. 44 Daj prednosť v jazde protiidúcich vozidlám!
- Č. 45 Iný zákaz
- Č. 46a Príkázaný smer jazdy
- Č. 46b Príkázaný smer jazdy
- Č. 46c Príkázaný smer jazdy
- Č. 47 Kruhový objazd (s prednosťou v jazde)
- Č. 48 Chodník pre cyklistov
- Č. 49 Najnižšia dovolená rýchlosť
- Č. 50 Koniec najnižšej dovolenej rýchlosti
- Č. 51 Iný príkaz
- C. Značky vyjadrujúce dopravné informácie

- Č. 52 Parkovisko
 - Č. 52b Parkovisko časovo obmedzené
 - Č. 52c Parkovisko vyhradené rpe autotaxi
 - Č. 53 Nemocnica
 - Č. 54 Stanica prvej pomoci
 - Č. 55 Opraváreň
 - Č. 56 Telefón
 - Č. 57 Čerpacia stanica
 - Č. 58 Cesta s prednosťou v jazde
 - Č. 59 Koniec cesty s prednosťou v jazde
 - Č. 60 Jednosmerná premávka
 - Č. 61 Prednosť v jazde pred protiídúcimi vozidlami
 - Č. 62a Táborisko
 - Č. 62b Táborisko pre obytné privesy
 - Č. 62c Táborisko pre stany a obytné privesy
 - Č. 63 Návesť pred krížovatkou
 - Č. 64a Smerová tabuľa (s jedným cieľom)
 - Č. 64b Smerová tabuľa (s dvoma cieľmi)
 - Č. 64c Smerová tabuľa (s jedným cieľom)
 - Č. 64d Smerová tabuľa (s dvoma cieľmi)
 - Č. 65 Smerová tabuľa pre cestu s nespevnenou vozovkou
 - Č. 66 Smerová tabuľa k táborisku
 - Č. 67a Miestna tabuľa (jednoriadková)
 - Č. 67b Miestna tabuľa (dvojiadková)
 - Č. 68 Číslo cesty
 - Č. 69 Diaľková cesta pre medzinárodnú premávku
 - Č. 70 Smerová tabuľa na vyznačenie obchádzky v jej priebehu
 - Č. 71 Tabuľa na vyznačenie obchádzky
- II. Dopravné značky na vozovke a súčastiach cesty (vodorovné)
- 1. Súvislá pozdĺžna čiara
 - 2. Prerušovná zozdĺžna čiara
 - 3. Súvislá pozdĺžna čiara doplnená čiarou prerušovanou
 - 4. Súvislá priečna čiara (stopčiara)
 - 5. Prerušované priečne čiary vyznačujúce prechod pre chodcov
 - 6. Pozdĺžne čiary typu „zebra“ vyznačujúce prechod pre chodcov
 - 7. Šikmé rovnobežné čiary
 - 8. Parkovisko
 - 9. Šípky
 - 10. Nápisy na vozovke
- Príloha vyhlášky č. 141/1960 Zb., ktorou sa vydávajú pravidlá cestnej premávky
- ZOZNAM DOPRAVNÝCH ZNAČIEK
- I. DOPRAVNÉ ZNAČKY NA TABULIACH (ZVISLÉ)
- A. VÝSTRAŽNÉ ZNAČKY

ZOZNAM DOPRAVNÝCH ZNAČIEK

I. DOPRAVNÉ ZNAČKY NA TABULIACH (ZVISLÉ)

A. VÝSTRAŽNÉ ZNAČKY

1 Priečna stružka alebo hrboľ

2a Zákruta vpravo

2b Zákruta vľavo

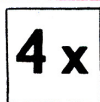
2c Dvojitá zákruta, prvá vpravo

2d Dvojitá zákruť, prvá vľavo

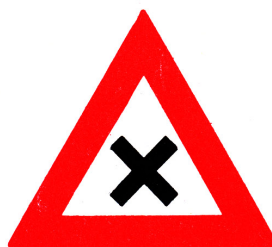
2e Niekoľko zákrut za sebou, prvá vpravo

2f Niekoľko zákrut za sebou, prvá vľavo

3a Križovatka

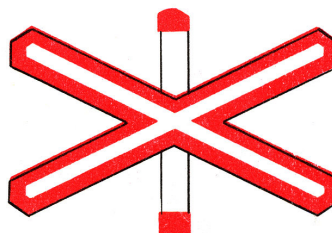
3b Križovatka s vyznačením tvaru

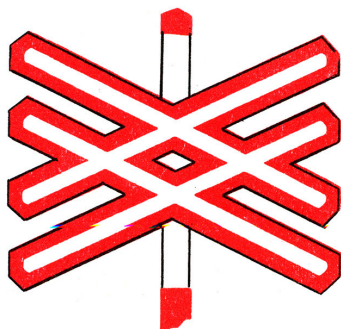
4 Železničné priecestie so závorami

5 Železničné priecestie bez závor

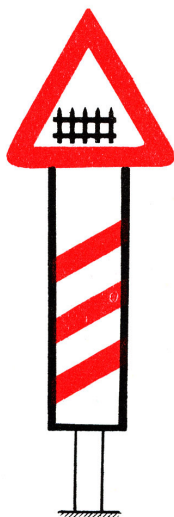
6a Výstražný križ pre železničné priecestie bez závor jednokoľajový

6b Výstražný križ pre železničné priecestie bez závor dvojkolejový alebo viackolejový

7 Železničná vlečka

8a Návestná tabuľa pre železničné priecestie — vpravo

8b Návestná tabuľa pre železničné priecestie — vľavo

8c. Návestná tabuľa pre železničné priesectie=vľavo

8d. Návestná tabuľa pre železničné priesectie – vpravo

9 Nebezpečný spád

10 Zúžená vozovka

11 Práca na ceste

12 Nebezpečie šmyku

13 Prechod pre chodcov

14 Pozor, deti!

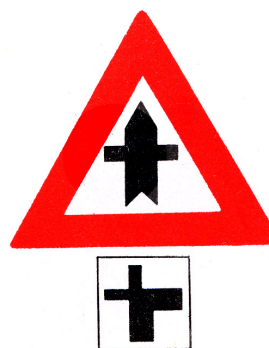
15 Pozor, zvieratá!

16 Pozor, zver!

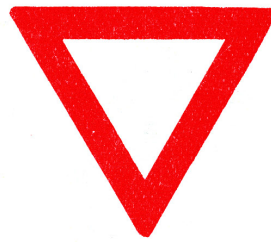
17a Križovatka s cestou bez prednosti v jazde

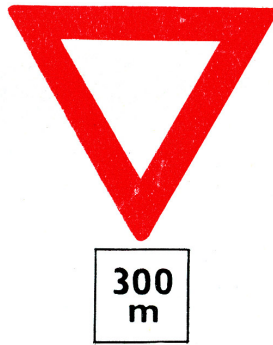
17b Križovatka s cestou bez prednosti v jazde (s vyznačením tvaru a prednosti v jazde)

18 Iné nebezpečenstvo

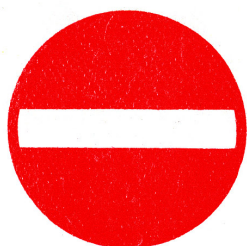

19a Pozor, daj prednosť v jazde!

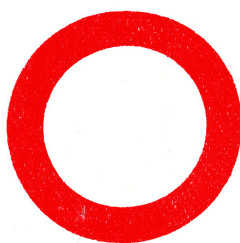

19b Pozor, cesta s prednosťou v jazde! (s udaním vzdialenosti)

B. ZNAČKY VYJADRUJÚCE ZÁKAZY A PRÍKAZY

B. ZNAČKY VYJADRUJÚCE ZÁKAZY A PRÍKAZY

21 Zákaz vjazdu všetkých vozidiel do jednosmernej ulice

20 Zákaz vjazdu všetkých vozidiel (v oboch smeroch)

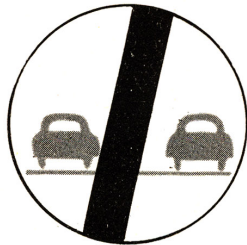
22a Zákaz odbočovania vpravo

22b Zákaz odbočovania vľavo

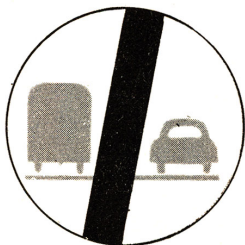
23 Zákaz vzájomného predchádzania motorových vozidiel

24 Koniec zákazu vzájomného predchádzania motorových vozidiel

25 Zákaz predchádzania pre nákladné automobily

26 Koniec zákazu predchádzania pre nákladné automobily

27 Zákaz vjazdu všetkých motorových vozidiel s výnimkou motocyklov bez postranného vozíka

28 Zákaz vjazdu motocyklov bez postranného vozíka

29 Zákaz vjazdu všetkých motorových vozidiel

30 Zákaz vjazdu nákladných automobilov, ktorých celková váha*) presahuje vyznačenú hranicu

31 Zákaz vjazdu cyklistov

32 Zákaz vjazdu povozov

33 Zákaz vjazdu vozidiel, ktorých celková šírka presahuje vyznačenú hranicu

*) Rozhodujúca je celková váha uvedená v osvedčení o technickom preukaze.

34 Zákaz vjazdu vozidiel, ktorých celková výška presahuje vyznačenú hranicu

35a Zákaz vjazdu vozidiel, ktorých celková váha*) presahuje vyznačenú hranicu

Jediné vozidlo 15 t

35b Zákaz vjazdu vozidiel, ako pri značke-č. 35a, dovoľujúci však vjazd na most jedinému vozidlu až do celkovej váhy*) vyznačenej pod značkou

36 Najvyššia dovolená rýchlosť

37 Koniec zníženej (zvýšenej) rýchlosti

38 Stoj, daj prednosť v jazde!

*) Rozhodujúca je celková váha uvedená v osvedčení o technickom preukaze.

39 Stoj, colný úrad!

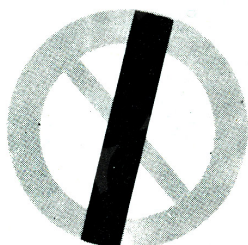

Zákaz zastavenia

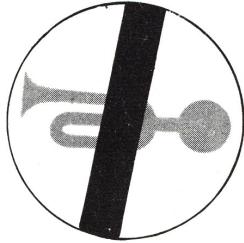
40a Zákaz zastavenia

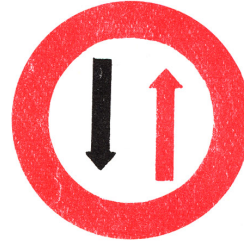
40b Zákaz státia

40c Zákaz státia obmedzený n
vznačený čas41 Kóniec zákazu zastavenia ale-
bo státia

42 Zákaz zvukových znamení

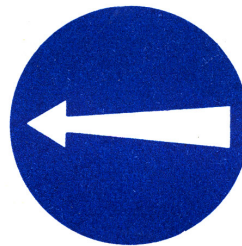
43 Koniec zákazu zvukových znamení

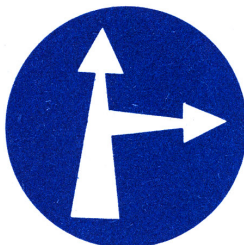
44 Daj prednosť v jazde protiidúcim vozidlám!

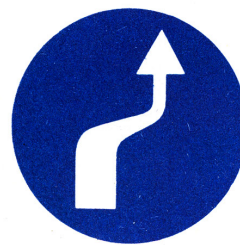
45 Iný zákaz

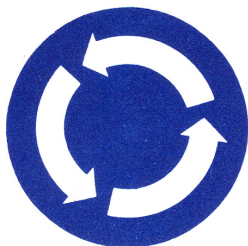
46a Prikázaný smer jazdy

46b Prikázaný smer jazdy

46c Prikázaný smer jazdy

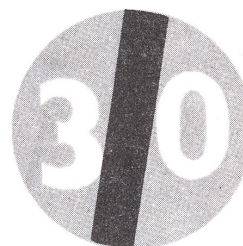
47 Kruhový objazd (s prednosťou v jazde)

48 Chodník pre cyklistov

49 Najnižšia dovolená rýchlosť

50 Koniec najnižšej dovolenej rýchlosti

51 Iný príkaz

C. ZNAČKY VYJADRUJÚCE DOPRAVNÉ INFORMÁCIE

C. ZNAČKY VYJADRUJÚCE DOPRAVNÉ INFORMÁCIE

52a Parkovisko

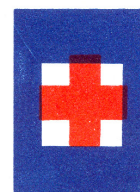
52b Parkovisko časovo obmedzené

52c Parkovisko vyhradené pre autotaxi

53 Nemocnica

54 Stanica prvej pomoci

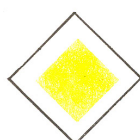
55 Opraváreň

56 Telefón

57 Čerpacia stanica

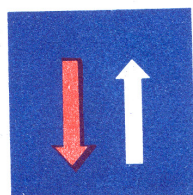
58 Cesta s prednosťou v jazde

59 Koniec cesty s prednosťou v jazde

60 Jednosmerná premávka

61 Prednosť v jazde pred protiidúcimi vozidlami

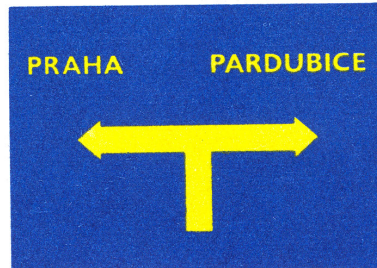
62a Táborisko pre stany

62b Táborisko pre obytné privesy

62c Táborisko pre stany a obytné privesy

63 Návesť pred križovatkou

64a Smerová tabuľa (s jedným cieľom)

64b Smerová tabuľa (s dvoma cieľmi)

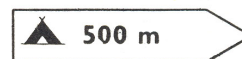
64c Smerová tabuľa (s jedným cieľom)

64d Smerová tabuľa (s dvoma cieľmi)

65 Smerová tabuľa pre cestu s nepevnou vozovkou

66 Smerová tabuľa k táborisku

PLZEŇ

67a Miestna tabuľa (jednoriadková)

SPIŠSKÁ
NOVÁ VES

67b Miestna tabuľa (dvojriadková)

E 14

69 Diaľková cesta pre medzinárodnú premávku

4

57

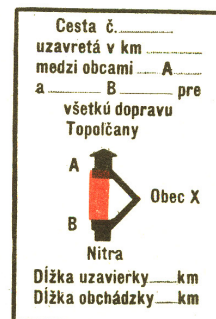
302

68 Číslo cesty

OBCHÁDZKA

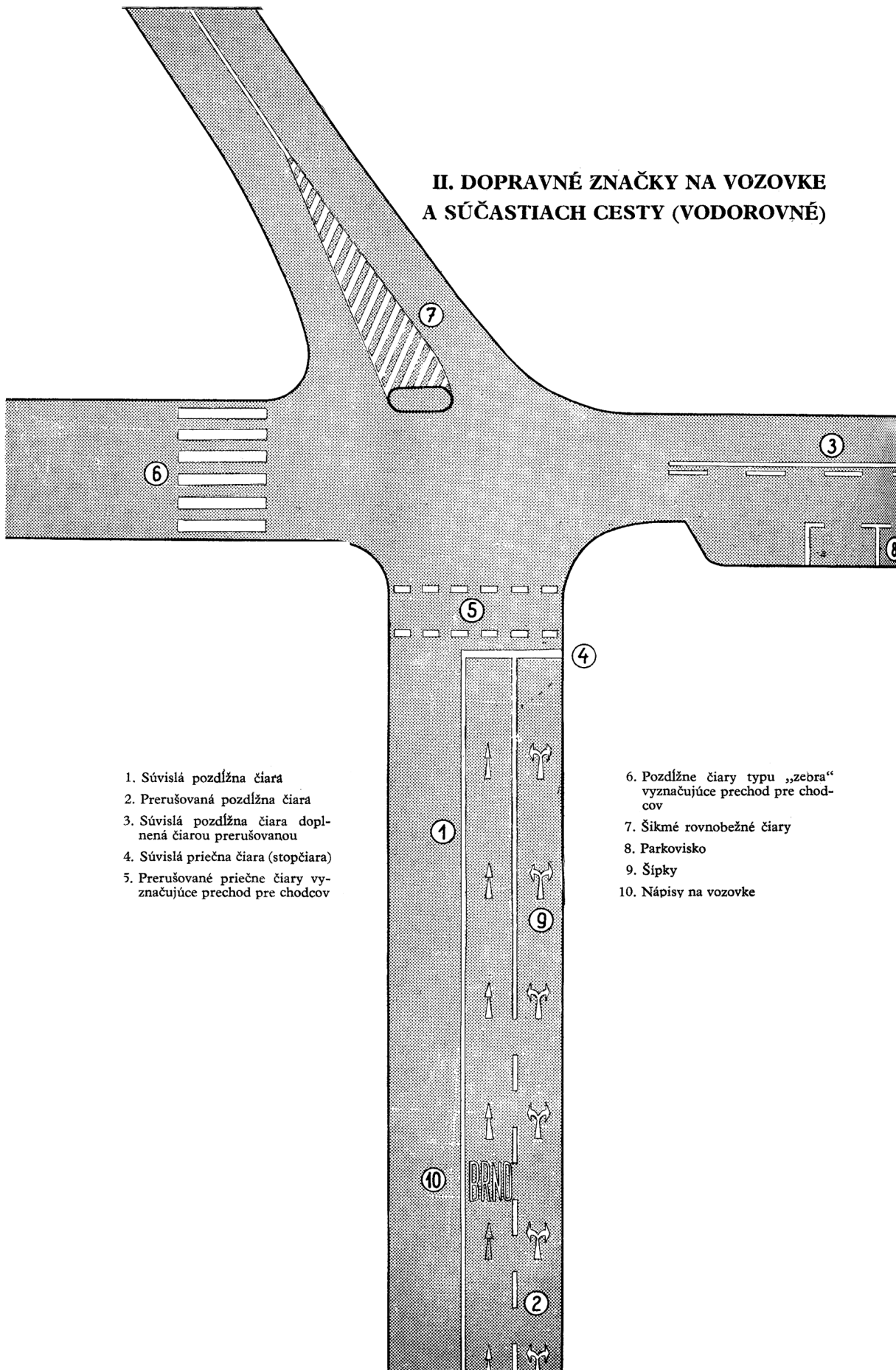
70 Smerová tabuľa na vyznačenie obchádzky v jej priebehu

71 Tabuľa na vyznačenie obchádzky

II. DOPRAVNÉ ZNAČKY NA VOZOVKE A SÚČASTIACH CESTY (VODOROVNÉ)

**II. DOPRAVNÉ ZNAČKY NA VOZOVKE
A SÚČASTIACH CESTY (VODOROVNÉ)**

- 1. Súvislá pozdĺžna čiara
- 2. Prerušovaná pozdĺžna čiara
- 3. Súvislá pozdĺžna čiara doplnená čiarou prerušovanou
- 4. Súvislá priečna čiara (stopčiara)
- 5. Prerušované priečne čiary vyznačujúce prechod pre chodcov

- 6. Pozdĺžne čiary typu „zebra“ vyznačujúce prechod pre chodcov
- 7. Šikmé rovnobežné čiary
- 8. Parkovisko
- 9. Šípky
- 10. Nápis na vozovke

-
- *) Alkoholickými nápojmi sú liehoviny, víno a pivo a všetky ostatné nápoje obsahujúce viac ako 0,75 objemových percent alkoholu.
 - *) Rozhodujúca je celková váha uvedená v osvedčení o technickom preukaze.
 - *) O ukladaní pokút v blokovom konaní platí vyhláška Ministerstva vnútra č. 273/1956 Ú. 1. (Ú. v.) o blokovom konaní.
 - **) Úradné oznámenie Ministerstva vnútra o podmienkach pre premávku mopedov na cestách uverejnené v čiaske 108 Úradného listu (Úradného vestníka) z roku 1957 sa stáva od 1. januára 1961 bezpredmetným.
 - *) Rozhodujúca je celková váha uvedená v osvedčení o technickom preukaze.

